

KONSTÅKNING CHARMAR SOM DANS, BJUDER PÅ SPÄNNING SOM SPORT OCH FÖRTROLLAR SOM KONST

Stort idrottsdrama är att vänta på Espoo Metro Arena, när världens bästa konståkare anländer till Finland för Grand Prix Espoo-tävlingen i november. Evenemanget kröns av söndagens underhållande galashow som hela familjen njuter av.

Kom och heja på de finländska skridskoåkarna till medaljer. Säkra de bästa platserna på läktaren nu och kom och njut av konståkning i toppklass!

17-19.11.2023
ESPOO METRO AREENA

ticketmaster®

HUFVUDSTADSBLADET
grundades av August
Schauman år 1864.
HBL är i dag Finlands
största dagstidning på
svenska. Tidningens linje är
obundet liberalt borgerlig.

16.10.2023

● **Vecka:** 42

● **Namnsdag i dag:** Svenska: Diana, Luna, Stella, Vesta. Finska: Luna, Sirkka, Sirkku, Stella. Ortodoxa: Heino.

● **Namnsdag i morgon:** Svenska: Saga. Finska: Saaga, Saana, Saini. Ortodoxa: Antero, Antti.

Solen	upp	ner
Borgå	7.59	18.06
Hangö	8.09	18.18
Helsingfors	8.01	18.09
Lovisa	7.57	18.03
Uleåborg	8.13	17.53
Utsjoki	8.27	17.27
Vasa	8.22	18.15

RÄTTELSE

Det är vår linje att rätta fel så snart som möjligt på eget initiativ. Tidningens rättelsepolicy finns att läsa på <https://www.hbl.fi/rattelser/>

HBL

HUFVUDSTADSBLADET

Grundad 5 december 1864.
Medlem av
Nyhetsmediernas förbund.
ISSN 0356-0724.

Anna Hellerstedt Verkställande direktör
Kalle Silfverberg
Chefredaktör och ansvarig utgivare
Andreas Rundlöf Försäljningsdirektör
Kirsti Pahkala Digital direktör
Peter Valkama HR- och ekonomidirektör

Utgivare Hufvudstadsbladet Ab.
Hufvudstadsbladet Ab ägs av
Bonnier News och Konstsfundat.
Bolaget förbehåller sig rätten att förutom i
papperstidningen också i digitala produkter
publicera insänt eller beställt material utan
särskild ersättning.

REDAKTIONEN

Växel: 09 12531

Redaktionens e-post: nyheter@hbl.fi

Personliga e-postadresser:

fornamn.efternamn@hbl.fi

Kalle Silfverberg
Chefredaktör och ansvarig utgivare
Gunilla Celvin
Biträdande chefredaktör och redaktionschef
Dan Lolax
Tf redaktionschef
(kultur och samhälle och opinion)
Steffen Ørsted
Redaktionschef (visuellt och utveckling)

Mer kontaktuppgifter finns på hbl.fi/kontakt

BLEV DU UTAN TIDNING?

Gör din reklamation smidigt via
Mitt Konto konto.ksfmedia.fi

**Storhelsingfors & Övriga Nyland -
Postis morgondistribution**
0200 127 127, mån-fre kl. 06.30-16.00,
lör kl. 07.00-12.00, sön kl. 07.30-12.00

Postis dagsdistribution
09 1253 500 mån-fre kl. 09.00-12.00 och
kl. 13.00-15.00, lör-sön konto.ksfmedia.fi

Raseborg, Ingå, Hangö och Vasa (PPP)
06 784 8930, mån-fre kl. 06.00-8.00,
lör-sön kl. 06.00-10.00

**Kyrkslätt, Sjundeå, Lojo, Högfors,
Mäntsälä, Nummi-Pusula, Vichtis, Kervo,
Träskända, Hyvinge, Hyrylä, Jokela,
Mariefors, Borgnäs (Earlybird)**
09 1253 500 mån-fre kl. 09.00-12.00 och
kl. 13.00-15.00, lör-sön konto.ksfmedia.fi

Lahtis (Posti)
0200 127 127, mån-fre kl. 06.30-16.00,
lör kl. 07.00-12.00, sön kl. 07.30-12.00

Tammerfors (Posti)
0100 3355, mån-fre kl. 06.00-16.00,
lör-sön kl. 06.00-12.00

Tavastehus, Riihimäki (Posti)
0200 127 127, mån-fre kl. 06.30-16.00,
lör kl. 07.00-12.00, sön kl. 07.30-12.00

Åbo med omnejd (LSTJ)
02 269 3434, mån-fre kl. 06.00-16.30,
lör-sön kl. 07.00-11.00

Åland
018 636 700, mån-fre 08.00-14.00

HBL 365

Som prenumerant har du tillgång till
e-tidningen på HBL365 samt nyheter &
premiumartiklar på HBL Nyheter appen.

Du hittar båda apparna i App Store och
Google Play Butik.

Sköt alla dina prenumerationsärenden via
Mitt Konto konto.ksfmedia.fi

Ta kontakt

Kundservice: pren@ksfmedia.fi
09-1253 500, telefon mån-fre kl. 09.00-
12.00 och 13.00-15.00.

Annonsservice

Annonsservice: annons@hbl.fi
mån-fre kl. 09.00-12.00 och 13.00-15.00

Privatperson eller förening?
Skapa er egna annons på
hbl.fi/annonskiosken
På ksfmedia.fi hittar du vårt mediakort
samt information om hur vi kan hjälpa
dig att nå ut till nya kunder.

HBL trycks i Sanomala i Vanda.
Niklas Palm, tryck & distributionschef.

ÄR DU EN PÅ

MILJONÄREN?

Gigantti-klubben har redan en miljon medlemmar.
Som klubbmedlem är du bland de första som får ta
del av de bästa förmånerna och erbjudandena!

FÖR KLUBBMEMLER

ETT SORTIMENT **BOSCH-**
HUSHÅLLSAPPARATER
T.O.M. **-44%**

Se alla erbjudanden: gigantti.fi/klubi

GIGANTTI
Kaikkeen löytyy ratkaisu.

”Kombinationen av hårda nedskärningar för dem som har svårt att klara sig och skattelättnader för dem som redan förtjänat bra är politiskt sprängstoff. Många, även bland dem som tjänar bra, upplever det som orättvist.

Susanna Ginman
i ledaren på sidan 20

Nummer 280
Årgång 159
3,90 €

MÅNDAG 16 OKTOBER 2023

Fenomenet
tyst service
intresserar 6

Adlercreutz: ”Vi behöver Finnair”

För Finland är det viktigt att behålla greppet om Finnair, anser Anders Adlercreutz, den minister som ansvarar för statens ägarstyrning. – Före kriget i Ukraina låg Finland väl till, men i och med att det ryska luftrummet är stängt har vi blivit ett land på randen. 4

”Hotbilden har funnits i generationer” – gotlänningar välkomnar upprustningen

12

Stökigt och mysigt – Gilmore girls är den bästa höstserien

18

Alina, Daniel Kippo och Ansa Ellisaari går i årskurs 4 i Finsk-ryska skolan i Helsingfors. FOTO: KRISTOFFER ÅBERG

När Ryssland inledde sitt anfällskrig mot Ukraina befarade rektor Tuula Väisänen och biträdande rektor Katri Barannik-Tolvanen att de finska föräldrarna skulle ta bort sina barn ur Finsk-ryska skolan i Helsingfors. Oron visade sig vara obefogad.

Bolag kan säljas då staten fyller på kassan

Stärk statskassan med fyra miljarder. Det är uppdraget för statens ägarstyrning, som minister Anders Adlercreutz nu basar över.

Många ministrar som ansvarat för statens ägarstyrning har råkat i blåsväder. **Sirpa Paatero** (SDP) fick gå efter tvisten om de postanställdas löner 2019, **Heidi Hautala** (Gröna) 2013, då det framkom att isbrytarbolaget Arctic Shipping pressats att dra tillbaka en polisanmälan mot Greenpeace.

Och visst är ägarstyrningen en utmanande post, medger den nya ministern **Anders Adlercreutz**, som också har ansvar för EU-frågor. Men det bekymrar honom inte.

– Jag ser inte på den här posten med oro, utan med intresse, jag får arbeta med stora, finska företag, många av dem verkar på en internationell marknad, säger Adlercreutz.

I höst ska regeringen se över det statliga ägandet och statens ägarstyrning i ett nytt principbeslut. Någon stor dramatik utlovar inte Anders Adlercreutz, som i sin ministerpost kombinerar ägarstyrning och EU-frågor.

När ägarstyrningen löper är det främst EU-frågorna som upptar ministrarnas tid. Men när det hettar till på ägarstyrningen kan det göra det ordentligt.

Från statsrådets kansli och enheten för ägarstyrning håller staten ögonen på fyra börsnoterade bolag och 19 företag som verkar på konkurrensutsatta marknader. Bland de noterade bolagen finns Finnair och Fortum, bland de övriga till exempel bolaget för försvarsmaterial Patria och VR.

Dessutom äger staten aktier i ytterligare tolv börsnoterade bolag. Det ägandet betecknar Adlercreutz som rent finansiellt och det administreras av statens förvaltningsföretag Solidium.

Stort statligt ägande i börsbolag ger inte staten några specialprivilegier. Börsreglerna som säger att alla ägare ska få information som kan påverka börskursen samtidigt

FAKTA

Statsbolag i blåsväder

● 2023 Fortum. Ryssland konfiskerar Fortums ryska egendom. Trots problemen inom Fortum föreslår bolagets styrelse att ledningen ska få bonus.

● 2022 Fortum. Staten får gå in och rädda Fortum som köpt in sig som majoritetsägare i det tyska energibolaget Uniper. Kriget i Ukraina och avbrutna ryska gasleveranser hade förorsakat både Uniper och Fortum svåra ekonomiska problem. Tyska staten tog över Uniper.

● 2019 Posti. Ministern för ägarstyrning Sirpa Paatero (SDP) tvingades avgå efter att posten försökt flytta över 700 arbetstagare till ett kollektivavtal med sämre löner. Paatero sade sig vara omedveten om postens planer.

● 2017 Statsminister Juha Sipilä (C) misstänktes för att i sin roll som ansvarig för statens ägarstyrning ha medverkat till att statsbolaget Fortum investerat i företaget Chempolis, som delvis ägs av Sipiläs vuxna barn. Biträdande justitiekanslern fann dock inga belägg för misstankarna.

● 2016 Finnair. Styrelsens belöningsutskott beslutade att bevilja dåvarande vd:n Pekka Vauramo en så kallad tilläggspension. Belöningsutskottet informerades av chefen för avdelningen för statens ägarstyrning Eero Heliövaara, men inte statsminister Juha Sipilä (C) som då var den ansvarige ministern för statens ägarstyrning.

● 2014 Stora Enso. Bolaget hamnar i blåsväder efter avslöjanden om barnarbetskraft. Bolaget medgav att det förekommit barnarbete i slutändan av en underleverantörskedja i Pakistan. Minister Pekka Haavisto (Gröna) slog fast att det råder nolltolerans för användning av barnarbetskraft.

● 2013 Arctica Shipping. Minister Heidi Hautala (Gröna) tvingas avgå efter avslöjanden om att hon stoppat en polisanmälan mot Greenpeace som demonstrerat på två av de statsägda rederiet Arctica Shippings isbrytare. Miljöorganisationen protesterade mot att isbrytarna skulle hyras ut till oljebolaget Shell för att säkra oljeborrning i Alaska.

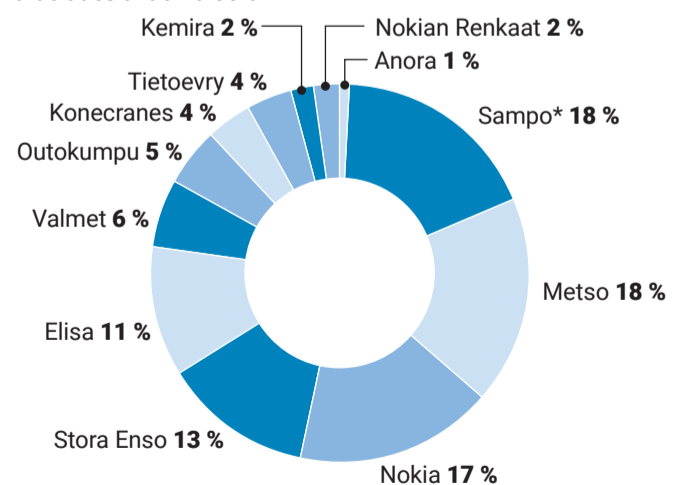

■ Ägarstyrningen ingår i det uppdrag Anders Adlercreutz har som minister. Under hösten ska regeringen se över sina principer för ägarstyrning.

FOTO: CATA PORTIN

Solidiums aktieinnehav 7,517 miljarder euro

Så fördelades aktierna 30.6

*Ägandet är sedan den 2 oktober uppdelat på Mandatum och Sampo.

Källa Solidium

HBL

” Jag ser inte på den här posten med oro, utan med intresse, jag får arbeta med stora, finska företag, många av dem verkar på en internationell marknad.

Anders Adlercreutz

minister med ansvar för statens ägarstyrning

NYHETER E-post: nyheter@hbl.fi
NYHETSCHEF Pia Heikkilä
pia.heikkila@hbl.fi

NYHETSCHEF Niklas Evers
niklas.evers@hbl.fi

Facebook: HBL – Hufvudstadsbladet
X: @hblwebb
Instagram: @hufvudstadsbladet

gäller oberoende av vem ägaren är och hur stor andelen är.

Finland behöver Finnair

Ett bolag som både finns på börsen och som har statlig ägarmajoritet är Finnair. Förra veckan meddelade flygbolaget om en emission på 600 miljoner euro till de nuvarande aktieägarna. Staten kommer att gå in och teckna sin andel motsvarande närmare 56 procent av företaget.

Samtidigt har regeringarna i de nordiska grannländerna, Danmark undantaget, beslutat i motsatt riktning. Sverige och Norge går ur krisdrabbade SAS.

För Finlands del är det viktigt att behålla greppet om Finnair, inte minst på grund av vårt geografiska läge, tycker Adlercreutz. Han kallar andelen i flygbolaget för ett strategiskt innehav.

Staten ska i nuläget behålla sin andel på drygt hälften av aktierna i Finnair.

– Före kriget i Ukraina låg Finland väl till, men i och med att det ryska lufterummet är stängt har vi blivit ett land på randen, vi behöver vårt flygbolag, säger ministern.

Han konstaterar att Finnair klarat sig väl både med tanke på coronapandemin och på kriget. Flygbolaget har inte bara redovisat sina första positiva kvartal utan också lyckats ta nya marknader. Nyemissionen är ett försök att ytterligare stärka balansen och att ge bolaget bättre förutsättningar för investeringar.

Sorgebarnet Fortum

Ett av ägarstyrningens sorgebarn de senaste åren stavas Fortum. Inte bara har Fortums investeringar i Ryssland och Tyskland gett staten stora förluster.

Den statliga övervakningen har också haft brister.

Skandalen var ett faktum i våras då statens representant i Fortums styrelse, mitt i krisen, suttit med och godkänt ett bonusprogram för Fortums ledning. Programmet sköts senare ner av Fortums bolagsstämma. Då röstade statens representant mot bonusarna.

Staten satt på dubbla stolar då representanten i Fortums styrelse var med och föreslog bonusprogrammet. Övriga medlemmar av Statsrådets kansli var ändå omed-

vetna om att styrelsen hade godkänt ett bonusprogram.

Styrelserepresentanten i fråga förklarade saken med att bolags interna frågor inte kan diskuteras med någon utanför styrelsen, inte ens med den ägare man representerar.

– Alltid har det här inte fungerat optimalt. Det gäller att ha en klar struktur och principer för hur kommunikationen sköts. Det måste fungera mellan bolag och staten som ägare, säger Anders Adlercreutz.

Principbeslutet för ägarstyrningen uppdateras i höst.

Han tänker sig en direktkontakt med styrelseordförande, men fortfarande så att börsreglerna om att alla ägare ska få information samtidigt följs. Statens främsta kanal för att påverka är bolagsstämman, påpekar han.

Då det gäller Fortum konstaterar Adlercreutz att kriget i Ukraina är den direkta orsaken till att riskerna i Ryssland och Tyskland realiserats. Hade kriget inträffat vid en annan tidpunkt hade problemen lika gärna ha kunnat falla i famnen på honom.

– Allt är inte sådant som vi kan påverka, säger han.

Fortum är också ett strategiskt bolag där statens andel med nuvarande beslut ska vara drygt hälften. I det andra energibolaget, oljebolaget Neste, kan staten gå ner till drygt 33 procent. Just nu är andelen drygt 44 procent av aktierna.

– Nestes aktier har gett staten god utdelning, påpekar Adlercreutz.

Investera i nytt

Det fjärde börsbolag som står direkt under statsrådet är SSAB. Det finns där eftersom stålverket i Brahestad står för sju procent av Finlands utsläpp av koldioxid. Staten är mån om att försäkra sig om att utsläppen minskar, betonar ministern.

Att SSAB nu meddelat om sina avsikter att börja producera koldioxidfritt stål både i Brahestad och i Luleå på den svenska sidan om Botenviken minskar enligt Adlercreutz inte det finska intresset.

– Det är fortfarande oklart var investeringen görs först och vi måste se till att trygga eltilförseln och få infrastruktur på plats för att trygga förutsättningarna i Brahestad, säger han.

Ågandet i de övriga börsbolagen, de som administreras av Solidium, är enbart finansiellt, betonar Adlercreutz. Till exempel Stora Ensos planer på nedläggningar av fabriker i Finland är ingenting staten med sin andel på närmare 11 procent av bolaget har någonting att göra med.

Beslut om affärsverksamheten fattas på rent affärsrättsliga grunder och strävar i sig efter att öka ägandets värde, påpekar han.

Bolag kan säljas

Anders Adlercreutz anser att det är viktigt att statens ägarpolitik är långsiktig och förutsägbar. Men fyra miljarder euro har den färskaste regeringen beslutat att finansiera med intäkter från sin egendom.

Det innebär inte nödvändigtvis försäljningar, betonar ministern. Alla de pengar som fås in ska också investeras på nytt.

Det blir frågan om utdelning från aktieinnehav, intäkter från statens bostadsfond, men det kan också bli frågan om att sälja bolag eller att sälja aktier i börsnoterade bolag.

– Det är beslut som fattas utgående från en noggrann lägesanalys, säger Adlercreutz.

Om förberedelser för försäljning av något bolag redan pågår vill han inte berätta. Nu gäller det att först skapa en helhetsbild, sedan är det viktigt att ha spelrum åt alla håll, tycker han.

Anders Adlercreutz är noga med att påpeka att inga försäljningar av egendom görs för att lappa under-skott i driftsekonomin. Däremot kommer eventuella intäkter från försäljningar att återinvesteras i annan egendom.

Ministern nämner infrastruktur, vård, energi och miljö som områden där eventuella satsningar kan göras.

Katarina Koivisto
katarina.koivisto@hbl.fi

■ Tidigare premiärministern och EU-toppen Donald Tusk. Arkivbild
FOTO: CZAREK SOKOLOWSKI/AP/TT

Tusk: Detta är Polens viktigaste dag sedan 1989

Polen röstade på söndagen i vad som beskrivs som det viktigaste valet sedan kommunismens fall. Mätningarna pekar på en ledning för högnationalistiska regeringspartiet Lag och rättvisa.

En seger för Lag och rättvisa skulle kunna förvärra spänningarna mellan Polen och EU, och väcka farhågor kring frågor som rör medier-nas oberoende samt rättigheter för kvinnor och migranter.

– Vi har avstått en del av vår makt till EU men nu räcker det, inget mer. Vi är medlemmar i EU och vill fortsätta vara det, men i ett EU av självständiga stater, sade partiledaren **Jaroslav Kaczyński** vid ett avslutande kampanjtal på fredagen.

En röst för EU

Den största oppositionsgruppen, mittenorienterade Medborgarkoalitionen, leds av den tidigare premiärministern och EU-toppen **Donald Tusk**. Vid sitt avslutande möte anklagade han Lag och rättvisa för att ha en "hemlig plan" för att lämna EU, och att regeringen för landet på fel väg. En röst på oppositionen är en röst för att Polen ska fortsätta vara en del av EU-gemenskapen, sade Tusk.

– Detta är den viktigaste dagen för vår demokratis historia sedan 1989, sade Tusk med syftning på året då kommunistregimen föll.

Västvärlden och Ukraina befarar också att Polen ska slå in på samma väg som Slovakien, som nyligen höll val. Segraren **Robert Fico** har liknats vid Ungerns premiärminister **Viktor Orbán**, som trotsar övriga EU genom att ha en nära relation med Ryssland. Under valkampanjen lovade Fico bland annat att Natolandet Slovakien inte ska skicka "en enda kula" till Ukraina.

Konflikt med Ukraina

Sedan Ryssland i fjol inledde sitt anfällskrig mot Ukraina har Slovakien, sett till bnp, varit ett av de länder i Europa som skickat mest stöd till det krigsdrabbade landet. Även Polen har varit en av Ukrainas främsta förkämpar och bland annat tagit emot en miljon flyktingar från landet, men nu tycks befolkningen ha börjat tröttna. Polen har också hamnat i konflikt med Ukraina i frågan om spannmålshandeln, där importförbud införts för att skydda polska bönder.

Resultatet av valet kan du läsa på [hbl.fi](https://www.hbl.fi).

Kunderna kan med ett knapptryck slippa småprat hos frissan

Tycker du att det är ångestfyllt att behöva småprata när du sitter i frisörsalongen? I Sverige väcker fenomenet tyst service diskussion. Så här resonerar frisör i Finland.

Nej – alla är inte bekväma med att småprata hos massören, kosmetologen eller frisören.

Och nu finns det en behändig lösning på problemet. Fenomenet tyst service, eller tyst behandling som det också kallas, har seglat upp som ett alternativ under de senaste åren och väcker diskussion i Sverige.

Med något så enkelt som ett digitalt meddelande eller knapptryck på nätet kan kunder enkelt signalera att de vill ha tyst stund istället för småprat under besöket.

Finns den här möjligheten i Finland?

Ämnet väcker diskussion i nätforum, men än är det relativt få företag i Helsingfors som erbjuder alternativet.

En som gör det är frisören **Iiris Kyröläinen**. Hon har erbjudit tyst service ända sedan hon startade sin frisörsalong Hius.Helsinki i Berghäll för snart tre år sedan.

– Alla trivs inte i sociala situationer och kan tycka att det är svårt att säga till. Vissa tror kanske att man måste prata om personliga saker med frisören, men så är det inte alls, förklarar Kyröläinen.

"Känna att man har alternativet"

Tyst service innebär att Kyröläinen konsulterar kunden och därefter bara ställer frågor som rör själva arbetet, alltså klippningen eller färgningen.

– Det är en ung kille som klipper sig hos mig, men som inte vill prata

■ Iiris Kyröläinens förmiddagskund Katja Jääskeläinen har inte bokat tyst behandling. – Men visst kan vara skönt att vara tyst ibland, säger Jääskeläinen och tillägger att tystnad brukar uppstå naturligt. FOTO: CATA PORTIN

utan han kommunicerar med nickningar. Hans mamma ringde och tackade. Hon tyckte att var jättefint att den här möjligheten finns, säger Kyröläinen.

Hon har då och då kunder som väljer tyst betjäning. Det kan vara frågan om personer som har sociala jobb, till exempel som lärare. Ibland händer det också att kunder som bokat tyst betjäning ändå vill prata.

– Efter konsultationen brukar jag påminna om att de bokat tyst behandling. Jag tror det viktiga är att känna att man har alternativet, tystnad behöver inte vara obekvämt, säger hon.

Frisörer som The Guardian talat med tror att intresset för tyst ser-

vice kan vara en effekt av pandemin som lade ett dystert sken över vardagen. Kyröläinen upplevde däremot det motsatta.

– Under coronapandemin var det många som ville prata eftersom man inte träffade andra människor så ofta. Jag tycker att alla ämnen ska vara okej, man ska kunna tala om både tunga och lätta saker.

Tröskeln kan höjas

Finns det faror med tyst behandling? Dagens nyheter journalist Emma Bouvin skrev en krönika på ämnet där hon oroar sig för följderna av att vi slutar prata med främmande människor. I Sverige tror frisören som SVT talat med att soci-

”Alla trivs inte i sociala situationer och kan tycka att det är svårt att säga till.

Iiris Kyröläinen

Li Andersson valdes till vänsterns presidentkandidat

Valet av Li Andersson till vänsterns presidentkandidat var enhälligt. Beskedet kommer efter att partiet har samlats under helgen.

Vänsterförbundets ordförande **Li Andersson** utmanades inte för utnämningen som presidentkandidat. Beslutet skedde enhälligt, enligt partiets pressmeddelande.

”Jag vill vara hela folkets president, och särskilt arbeta med dem som har den svagaste rösten i samhället”, säger Andersson i pressmeddelandet.

Budskapet från partiet är klart: Finland förtjänar en president som tar klimatrisken, de pågående krigerna, den ökade ojämlikhet på allvar.

I pressmeddelandet framgår det att partiet ser klimatrisken som vår tids största existentiella hot.

”Vi kan inte blunda och dra oss tillbaka i våra skal, utan Finland måste axla sitt globala ansvar. Kampen mot klimatförändringen måste återspeglas i vår utrikespolitik, vår internationella handel och vårt utvecklingssamarbete”, säger Andersson i pressmeddelandet.

Vidare tar Andersson och partiet upp Finlands fräscha Natomedlemskap. De ger en relativt klar linje för hurdan medlem Finland ska vara i militäralliansen. Här är förebilden Norge, som inte har tillåtit permanenta trupper eller kärnvapen på sin mark.

”Finland ska vara en synlig, aktiv och trovärdig aktör som medlare, försvarare av de mänskliga rättigheterna och främjare av nedrustning. När den geopolitiska situationen hårdnar måste Finland agera för att minska de internationella spänningarna och hitta fredliga lösningar”, säger Andersson.

Dann Pettersson
dann.pettersson@hbl.fi

Anna Björkqvist
anna.bjorkqvist@hbl.fi

Kickstarta en piggare vardag!

-20%

Bioteekki Super Alfalipoiini + C 23,92 €
90 tab (norm. 29,90)
Bioteekki Super Biotiini 11,12 €
90 tab (norm. 13,90)

Snäll mot både mage och hals

1390

Carmolis Yrttitipat
80 ml (173,75/1) (norm. 15,90)

Produkter för en mer harmonisk vardag

5990

Menoforce Strong
90 tab (norm. 69,90)
KSM66
120 kaps (norm. 24,90)

2190

Tanka D-vitamin!

-15%

Life D-vitamiini 100 mcg 14,37 €
90 kaps (norm. 16,90)

Erbjudanden i oktober från Life!

Erbjudanden gäller t.o.m 31.10.2023

Hitta din närmsta Lifebutik på: www.life.fi/myymalat

facebook.com/lifeketju

@lifesuomi

Nyhet! En riktigt flexibel placerings- försäkring.

Nu kan du äntligen investera mer som du vill, utan tak. Välj mellan aktier, fonder och ETF:er direkt i vår app eller online. Enkelt, prisvärt och digitalt.

Läs mer om alla fördelar på nordnet.fi/placeringsforsakring

Ta ditt sparande till nästa nivå.

Placeringsförsäkringen beviljas av Nordnet Livsforsikring AS finsk filial.
Nordnet Livsforsikring AS finsk filial säljer placeringsförsäkringar med hjälp av Nordnet Bank AB.

■ Statliga Finsk-ryska skolan verkar i ett splittrnytt skolhus i Magnuskärr i Helsingfors. Det byggdes på samma tomt där det gamla och fuktskadade skolhuset från 1970-talet hade stått. Nya skolan är ritad av samma arkitekter som nyligen vann Finlandiapriset för ett daghem i Tusby. FOTO: KRISTOFFER ÅBERG

■ Rektorer Katri Barannik-Tolvanen och Tuula Väisänen är mycket nöjda över Finsk-ryska skolans nybygge i Magnuskärr, där skolan i höst har inlett sitt tredje läsår. – Arkitekterna har lyssnat på personalens önskemål, så vi har verkligen ändamålsenliga utrymmen nu, säger de. I bakgrunden syns matsalen. FOTO: KRISTOFFER ÅBERG

Krigsutbrottet förändrade vardagen i Finsk-ryska skolan över en natt, besök av ryska författare och klassresor till Moskva upphörde. I stället pratar man om fejk news.

Finsk-ryska skolan intresserar – barn i kö till förskolan

När Ryssland inledde sitt anfallskrig mot Ukraina för ett och ett halvt år sedan befarade rektor **Tuula Väisänen** och biträdande rektor **Katri Barannik-Tolvanen** för en kort stund att de finska föräldrarna skulle ta bort sina barn ur Finsk-ryska skolan i Helsingfors. Över hälften av skolans 720 elever kommer från helfinska hem, så oron var befogad.

Så skedde inte, ingen elev har slutat på grund av kriget. Tvärtom står det finska barn i kö till förskolan, som har 60 elevplatser. Försko-

lan förutsätter inga förhandskunskaper i ryska, däremot måste barnen förstå finska.

– En viss förändring skedde nog, i höst hade vi färre sökande till gymnasiets linje för kort ryska, alltså den linje där man börjar med bokstäverna i det kyrilliska alfabetet och läser B3-ryska, säger Tuula Väisänen.

Finsk-ryska skolan är en statlig skola, en av tre som verkar i Helsingfors. De två andra är Finsk-franska skolan och Europaskolan. Finsk-ryska skolan grundades på

1955, och inför skolstarten 2021 kunde skolan flytta in i sitt nybyggda skolhus, en arkitektonisk pärla som domineras av ljus trä, högt till tak och flexibla undervisningslokaler.

– Skolans undervisningsspråk är finska och allt läromaterial är på finska. Våra elever bör kunna en så bra finska att de kan studera på språket. Vi ger undervisning i det ryska språket och i den ryska kulturen, men vi kan inte ta emot elever som inte behärskar finska, förklarar Katri Barannik-Tolvanen.

En fråga som rektorerna har fått svara på många gånger under de senaste ett och ett halvt åren lyder: "Varför kan inte vårt rysktalande barn genast få börja i skolan?" De som ställer frågan är både ryska och ukrainska familjer som nyligen har flyttat till Finland.

– Vi har inga förberedande klasser, alltså undervisning i finska för elever med annat modersmål. Ukrainska och ryska barn kan få studieplats här efter att de har klarat inträdesprovet i finska, förklarar biträdande rektorn.

Påminner om svenska

Däremot har skolan en Tuva-klass, alltså en tionde klass som förbereder elever för fortsatta studier. Förra hösten fylldes klassen med elva ukrainska elever, som den vägen kom in i det finska skolsystemet och kulturen. Nu går fyra av dem i skolans gymnasium.

Elina Antikainen går i årskurs 11, motsvarande gymnasiets andra klass. Hon är en av de studerande som började läsa ryska först i gymnasiet.

– Efter grundskolan, som jag

■ Finlandssvenska Elina Antikainen sökte in till Finsk-ryska skolan när hon skulle börja i gymnasiet, efter att hon hade gått ut grundskolan på svenska. – Jag tycker att ryska är lättare än finska, det är mera logiskt, säger hon.
FOTO: KRISTOFFER ÅBERG

■ Maksim Sidorenko, Elina Antikainen och Sylvia Kangas går i Finsk-ryska skolan i Helsingfors och har under de senaste åren fått lära sig vikten av källkritik när de läser nyheter, speciellt i ryska medier.
FOTO: KRISTOFFER ÅBERG

■ Ansa Ellisaari, Alina och Daniel Kippo i årskurs 4 ser redan fram emot MOK-veckan, som hålls i november. Det är en temavecka med ämnesöverskridande undervisning, där eleverna samarbetar mellan olika årskurs, tillreder mat och gör utfärder. FOTO: KRISTOFFER ÅBERG

■ De finska barnen i Finsk-ryska skolan får lära sig läsa på sitt modersmål redan i förskolan, medan det kyrilliska alfabetet blir aktuellt efter julen i årskurs 1. FOTO: KRISTOFFER ÅBERG

gick på svenska här i Helsingfors, ville jag studera språk, och ryskan har alltid fascinerat mig. Nu har jag läst ryska i över ett år. Jag tycker att ryska är lättare än finska, grammatiken är mera logisk och påminner faktiskt lite om svenskan, säger Elina Antikainen.

Ryska och finska parallellt

De flesta av Finsk-ryska skolans elever inleder sina språkstudier i förskolan, där ryskan är närvarande i form av lek och pyssel, sång och sagor. En allt större andel kommer från tvåspråkiga hem, så en del elever har ryska som modersmål. Alla barn lär sig redan under förskoleåret läsa och skriva på sitt eget språk.

– Under de fyra, fem första skolåren sker en stor del av undervisningen på ryska, exempelvis i matematik, gymnastik och musik, så att eleverna får ett rikt ordförråd. Våra lärare i de lägre klasserna är i

huvudsak klasslärare som också har studerat ryska och kan undervisa på bägge språken, säger Katri Barannik-Tolvanen.

– Endast modersmålslektionerna hålls alltid på finska. I de högre klasserna sker en allt större andel av undervisningen på finska, säger Tuula Väisänen.

Alla gillar rödbetsoppa

Det ryska finns ändå ständigt närvarande. På rasterna pratar elever och lärare de bägge språken om vart annat. Kalendern fylls av ryska högtider. Fester är en viktig del av den ryska kulturen och det syns också i skolan, man tar tillvara varje chans att ordna en fest och bjuda in föräldrarna.

– När vi har fest står eleverna för programmet och föräldrarna för serveringen. Maten har en central roll i den ryska kulturen, så serveringsborden dignar av läckerheter när vi ställer till med fest. Nästa

högtid är tefesten, då våra ettor ska uppträda med sång, säger Katri Barannik-Tolvanen.

– Vi har glädjen att ha ett eget skolkök i skolan, det är ovanligt i Helsingfors där skolmaten oftast tillreds i centralkök. Våra köksor tillreder också ukrainska och ryska maträtter åt oss, säger Tuula Väisänen.

Det visar sig att nästan alla i skolan har samma favoriträtt, både barn och vuxna, nämligen rödbetsoppa borsjtj. Också de som föredrar spenatplättar eller makaronilåda tycker att borsjtj kommer på en god andra plats.

– Den är bara så god, sammetslen och mjuk, säger eleverna.

– Den har en rund, italiensk smak!, tycker rektorerna.

Pratar om kriget

Rysslands anfallskrig mot Ukraina är inget givet samtalsämne i skolan. Rektorerna poängterar att alla elever är skolans elever, oberoende

av bakgrund och nationalitet.

– Barnen är här för att gå i skola och lära sig. Vår vardag fortsätter normalt, även om kriget pågår i bakgrunden. För de äldre eleverna kan ämnet vara känsligt, många har släktingar i de krigförande länderna, och en del har drabbats hårt. Vi är lyhörda och pratar om saker som bekymrar eleverna, säger Tuula Väisänen.

– I familjer där föräldrarna kommer från Ryssland följer man ofta ryska tv-kanaler och lyssnar på ryska nyheter. Där har vår roll blivit att lyfta upp vikten av källkritik, att eleverna måste lära sig att ifrågasätta och kontrollera källor. Kan nyheten vara sann, och vem vinner på att ett visst budskap förs fram? frågar Katri Barannik-Tolvanen.

Gästföreläsarna försvann

Det som däremot skedde när kriget bröt ut var att skolans samarbete med forna partner i Ryssland tog

slut. Klassresorna till Moskva och S:t Petersburg upphörde genast, och besöken av ryska författare, musiker och föreläsare ställdes in.

– Studiebesök, klassresor och ryska gäster hade en viktig roll i vår verksamhet, vi ville erbjuda eleverna rikligt med möten med personer från det ryska språkområdet. Nu har vi varit tvungna att hitta nya samarbetspartner och ordna andra slags resor. Vi har letat efter det ryska i Finland, gjort studiebesök till andra ryska skolor och rest i de baltiska länderna, säger Tuula Väisänen.

– Vi har också blivit kontaktade av ryska språkskolor i exempelvis Paris och Tjeckien, för de har precis samma problem som vi, de kan inte heller resa till Ryssland längre. Därför har vi knutit kontakter med varandra, säger Katri Barannik-Tolvanen.

Petra Miettinen
petra.miettinen@hbl.fi

”Ormhuset” krymper på längden och höjden

”Ormhuset” i Grankulla lever vidare, men det blir lite lägre och kortare än planerat. Stadsstyrelsen har godkänt en förnyad plan för stadshustomten.

Det länge planerade ”ormhuset” i Grankulla centrum har tagit ett steg närmare verklighet, då stadsstyrelsen i början av oktober godkände den omarbetade detaljplanen för kvarteret.

– Det här är en kompromisslösning. Alla är knappast nöjda nu heller, men det här är det bästa förslaget vi har kunnat enas om, säger Grankullas stadsdirektör **Christoffer Masar**.

”Ormen” finns kvar, men den har omformats enligt den respons som planen fick i juni 2022, då samhällstekniska nämnden återremitterade detaljplanen till beredningen.

Nu har huskroppen blivit kortare och smalare, bägge ändarna har trappats ner och den underjordiska p-hallen i husets södra ända har lämnats bort. Den största förändringen är ändå att hela ormen nu öppnar sig österut och inte mot Thurmansallén, som i den tidigare planen.

Ormhuset har fått sitt smeknamn efter formen på höghuset, ett långt hus som ringlar sig i terrängen. Egentligen heter byggnaden ”Tillsammans” och den placerade sig tvåa i den arkitekttävling som Grankulla stad ordnade för stadshustomten redan år 2016. Det är arkitektbyrå Anttinen Oiva Arkkitehdit som står bakom förslaget.

– I stället för att fokusera på ormen som form borde vi titta på vad byggnaden möjliggör. Huset sitter bra i miljön, den skapar nya offentliga rum och huskroppen ser aldrig ut som en kompakt mur när man tittar på den från fotgängarperspektiv, där finns flera genomfarter, säger markanvändningschefen **Minna Penttinen** vid Grankulla stad.

Christoffer Masar är något frustrerad över att diskussionen om stadshustomten har fastnat på en detalj, nämligen byggnadens massa.

– Jag önskar att vi snart kommer vidare i diskussionen, så att vi kunde fundera på vad huset ska innehålla och vilka material det ska byggas av. Hur många mötesrum och kontor behöver förvaltningen i slutändan? Det behovet har minskat avsevärt efter pandemin, säger Christoffer Masar.

FAKTA

Ormhuset Tillsammans

- Stadsplaneringskontoret i Grankulla har tillsammans med Anttinen Oiva Arkkitehdit uppdaterat planen för stadshuskvarteret den 26 september 2023 på följande sätt:

- Byggnadens norra ända har vänts åt andra hållet, mot Dalvägen.

- Bägge ändarna har trappats ner och huskroppen har gjorts 1,5 meter smalare.

- Den södra ändan har kortats för att beakta naturvärden i Junghansparken.

- Den underjordiska parkeringshallen intill Junghansgrändan har lämnats bort.

- Våningsytan har minskats från drygt 24 600 kvadratmeter till cirka 20 000 kvadratmeter.

Om fullmäktige godkänner detaljplaneändringen betyder det att stadshuset kommer att rivas.

Wow-arkitektur

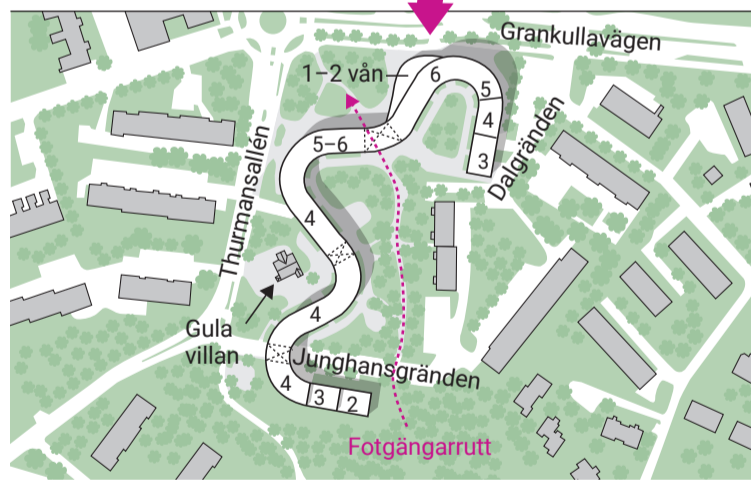
Men också det här kompromissförslaget för stadshuskvarteret delar Grankullabornas åsikter.

Lokalpolitikern **Bo-Christian Björk** (SFP) lämnade in en avvikande åsikt om planen i samhällstekniska nämnden, understödd av partikollegan **Patrik Linnell**.

”Ett massivt ormhus passar inte in i Grankulla centrum. Villastaden behöver ingen wow-arkitektur som dragplåster. Att staden behöver mera inkomster i ett tuffare ekonomiskt läge är inte orsak nog att godkänna en dåligt detaljplan”, skriver Bo-Christian Björk i sitt inlägg.

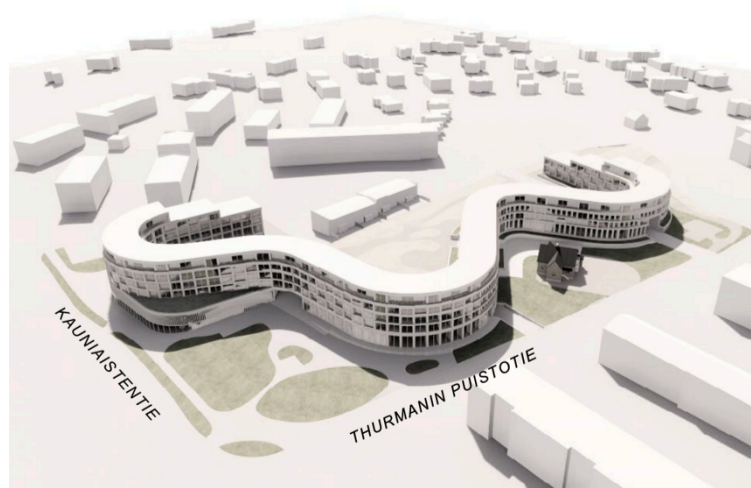

Arkitektbyråns vision över hur det så kallade Ormhuset skulle placeras på stadshustomten i Grankulla. Gula villan med sin Artesangård får stå kvar. Fantombild. FOTO: ANTTINEN OIVA ARKKITEHDIT

Källa Anttinen Oiva Arkkitehdit

HBL

Arkitektbyråns skiss över Grankulla centrum, söder om rondellen.

FOTO: ANTTINEN OIVA ARKKITEHDIT

– Ormhuset har inte ett egenvärde i sig, utan konceptet bygger på resultatet i arkitekttävlingen. Det här förslaget beaktar bäst de gröna parkområdena, promenadstråket från centrum mot Junghansparken och Gula villan, säger stadsstyrelsens ordförande **Veronica Rehn-Kivi** (SFP).

Värnar om stadsmiljön

Även Grankulla miljöförening har protesterat mot planen. Ordföranden **Camilla Sederholm** kräver i ett invånarinitiativ att Grankulla stad ska freda skogsområdet mellan Junghansgrändan, Smedsplan och Villa Junghans, det som i folkmun kallas Junghansparken, från bebyggelse.

– Junghansparken består delvis av fuktig mark och har en för urbana miljöer rik biologisk mångfald. Den har också ett rekreativvärde för stadsborna. Miljöföreningen motsätter sig att ormhuset byggs söder om Junghansgrändan, för byggandet skulle leda till att parken måste torrläggas, säger Camilla Sederholm.

Hon tycker att planterade gräsmattor och träd inte kan ersätta en naturlig skogsdunge när det gäller artrikedom och djurliv.

– Jag är inte emot att staden utvecklar stadshustomten, och småskaliga höghus skulle säkert passa bra där. Men det är förmånligare att värna om naturliga skogsmiljöer nu, än att återskapa grönområden senare, säger Camilla Sederholm.

Delar av Junghansparken är redan nu markerad som höghustomt i detaljplanen. Minna Penttinen säger att staden har låtit göra flera kartläggningar av naturen och de visar att områdets naturvärden är ringa.

Grankulla fullmäktige kommer att ta ställning till detaljplanen under sitt möte måndagen den 23 oktober. Om planen godkänns tar det verkliga detaljplanearbetet vid, en process som beräknas ta ytterligare ett par år.

Petra Miettinen

petra.miettinen@hbl.fi

VÄNKLUBBSERBJUDANDEN

Vänklubbserbjudandena är i kraft till 31.10.

26,90 €
30,90 €

Studie i mänskligt beteende

Lena Andersson

Hemligt och himla normalt

Annika Sandelin

19,90 €
23,90 €

VECKANS POCKET

Havsörnens skrik

Karin Smirnoff

7,90 €
10,90 €

Vänklubbserbjudandet är i kraft till 22.10.

Miss inte våra erbjudanden!
Bli vänklubsmedlem idag!
www.akateeminen.com/sv

AKADEMEN

Gotlänningar känner samhörighet med Finland just nu

I början av 2000-talet var Gotland nästan demilitariserat. Nu har pendeln svängt. Gotlänningar som HBL träffar välkomnar upprustningen.

GOTLAND Höst vinden visslar i knutarna och kastar sig ned för de vindlande kullerstensgatorna, där några få vandrare stretar fram.

Det är lågsäsong för turismen i sommarstaden Visby, men gotlänningarna själva är kvar. Det är också militären, vars närvaro på Gotland blivit mer påtagligt i takt med att säkerhetsläget försämrats.

Edvin Österholm, född och upp vuxen på Gotland, jobbar på ett hotell intill Visbys medeltida stadsmur. Han har reflekterat mycket kring den förändrade hotbilden i Östersjöregionen och Gotlands geografiska läge.

– Det har rustats upp, och vi har märkt det väldigt tydligt sedan kriget i Ukraina kört i gång. Man ser mycket mer militär, också amerikansk. Det ordnas manövrar och övningar, amfibiska landsättningar testas, säger Österholm.

Bunkrar upp

Gotlänningarna har fått direktiv om hur de ska agera i en krissituation, till exempel om alla förbindelser till fastlandet skärs av.

– Vi har fått broschyrer av staten om hur vi ska förbereda oss på att leva i månader utan hjälp. Till exempel att bunkra upp med vatten, mat och andra förnödenheter.

Militärövningarna och krisdirektiven har ändå inte gett Österholm en känsla av otrygghet. Snarare tvärtom.

– Jag själv, och de flesta jag talat med har tänkt: gud vad bra, vi har någon som står bakom oss, vi är inte ensamma här ute på ön. Visst väcker det också en viss oro, men det är skönt att veta att vi är förberedda.

"Sårbart"

Så har det inte alltid varit. I början av 2000-talet monterade Sverige ned sin beredskap på Gotland.

– Ja, det var kanske inte en så bra idé, säger gotlänningen **Katarina Selin** som kommer gående längs Adelsgatan i centrala Visby med sina två barn.

– Men det är alltid lätt att vara efterklok, och ingen trodde ju då att det kunde bli så här, säger hon.

Också Selin tycker därför att upprustningen känns bra.

– Gasledningsincidenten i Finska viken är oroande. Hellre mer militär närvaro från Sveriges och Natos sida än mer rysk närvaro, alla gånger. Här finns väldigt myc-

■ Gotlänningarna Katarina Selin och Edvin Österholm ser positivt på den ökade militära närvaron på Gotland. – Det känns som om det finns uppbackning om något händer, säger Österholm. FOTO: TOBIAS PETERSSON

HBL PÅ GOTLAND

Tobias Pettersson
tobias.pettersson@hbl.fi

FAKTA

Militärstrategisk betydelse

● Gotland, som ligger ungefär 100 kilometer från det svenska fastlandet, har en central position i Östersjön.

● Med ön som bas kan man kontrollera kommunikationerna till sjöss och i luften, och infarten till Östersjön.

● Gotland var i det närmaste avmilitariserat för omkring 20 år sedan. Till följd av den ryska invasionen av Georgien 2008 började den svenska militära närvaron på Gotland byggas upp på nytt.

● Den 1 januari 2018 återetablerade Sverige Gotlands regemente (P 18) på ön.

● 2023 återinfördes grundutbildning för stridsvagn på Gotland.

Källa: Svenska försvarsmakten

ket känslig infrastruktur, det är sårbart.

Selin välkomnar den ökade diskussionen om livsmedelsförsörjning och beredskap. Hon har sett till att förnödenheter finns i hemmet.

– Vi skulle klara oss åtminstone en vecka. Men det handlar inte enbart om att rusta för en eventuell kris. Här på ön är vi beroende av båttrafiken, och den kan också ställas in på grund av dåligt väder.

Ser inte Finland som buffert

Edvin Österholm drar paralleller till Finland.

– Vi ligger också lite på **Vladimir Putins** bakgård, vi står i havet mot Ryssland, säger Österholm.

– Vi ser inte Finland som en buffert för oss, utan delar i så fall konflikten med Finland, om det verkligen skulle gå så illa, fortsätter han.

Hotbilden har enligt Österholm funnits i gotlänningarnas tankevärld i generationer.

– Min morfar varnade för Ryssland ännu på sin dödsbädd. Gotland var uppustat sedan andra världskriget, med gömda försvarsverk vid djuphamnarna på östra sidan, och till och med konstgjorda raukar* som bunkrar.

När ryska flygplan rör sig nära Gotland är det för att testa svarstiden, säger Österholm.

– De vill se hur vakna vi är. Han skulle önska att Sveriges Natoprocess redan var i hamn.

– Det är jobbigt att det inte går snabbare. I det här läget skulle det kännas som en trygghet och uppbackning.

Raukar: Pelarliknande stenformationer utmejslade av vågorna. De är vanliga längs Gotlands kalkstenskuster.

■ En afghansk pojke framför resterna av sitt hus i Zenda i den jordbävningssdrabbade afghanska provinsen Herat. Fotot togs i veckan. FOTO: EBRAHIM NOROOZI/TT-AP

Nytt dödligt skalv i Afghanistan

Ett nytt stort jordskalv har skakat Heratområdet i västra Afghanistan, som nyligen drabbats av förödande skalv med tusentals döda. Minst en människa har dött och nära 100 rapporteras vara skadade.

Det grunda skalvet hade en magnitud på 6,3 och inträffade drygt 3 mil utanför Herat på söndagsmorgonen lokal tid. 20 minuter senare skedde ett efterskalv med magnituden 5,5.

Abdul Qadeem Mohammadi, chefsläkare på Herats regionsjukhus, säger att 93 skadade och en död registrerats hittills.

En stor del av befolkningen i Heratområdet sover fortfarande utomhus av rädsla för skalv.

– En välsignelse att det skedde

på dagen, när folk var vakna, säger butiksägaren **Hamid Nizami**.

– Herats invånare är skräckslagna.

Det var förra helgen som de befolkningstäta delarna runt Herat skakades av initialt två skalv, det första med en magnitud på 6,3. Hela byar rapporterades förstörda och vägar – och därmed hjälp – blockerades.

Senare skedde flera kraftiga efterskalv.

Till en början talades om 2 400 döda, men talibanregimen hävdade senare att antalet offer var färre.

Enligt Rädda barnen påverkades över 9 000 familjer av förra helgens skalv.

TT

NAGORNO-KARABACH

Azerbajdzjans flagga hissad i Nagorno-Karabach

Azerbajdzjans flagga har hissats i Nagorno-Karabachs huvudort.

27 dagar efter Azerbajdzjans anfall mot armenier i utbrytarregionen höll president **Ilham Aliyev** ett tal i staden som av armenier kallas Stepanakert och av azerbajdzjanierna Khankendi.

Ceremonin hålls för att visa centralregeringens kontroll över regionen, varifrån nästan hela befolkningen, över 100 000 människor, flytt över gränsen till Armenien.

Armenien har anklagat Azerbajdzjan för etnisk rensning efter blixtoffensiven, vilket Baku förnekar.

Påve **Franciskus** uppmanade på söndagen Azerbajdzjan att skydda de kristna kloster och kyrkor som står i Nagorno-Karabach och att det nya styret ska respektera alla invånare.

■ Azerbajdzjans president Ilham Aliyev kysser den azerbajdzjanska flaggan i staden Agdam (Martakert) i Nagorno-Karabach. Senare hissades flaggan även i regionens huvudort.

FOTO: AZERBAJDZJANS PRESIDENTKANSLI/TT-AP

Finländarna fick frågan:
Vilken mataffär har de lägsta priserna?

FORTFARANDE

LIDL ÄR BILLIGAST I FINLAND

Billigheten överraskar inte

Läs mer: lidl.fi

ERBJUDANDENA GÄLLER MÅ 16.10 – ON 18.10, om inte annat anges

GARANTERAT FÄRSKT

-34%
0.69

TUOREKARTANO
Inhemsk universalpotatis
1 kg | 0,69 €/kg | normalpris 1,05 € |
max. 3 paket/hushåll

-32%
1.99

ERIDANOUS
Halloumi
äkt cypriotisk produkt | 225 g |
8,84 €/kg | normalpris 2,95 € | max. 4 st./hushåll

-25%
5.99

JENSENS
Pulled Pork
BBQ-sås i separat påse |
550 g | 10,89 €/kg | normalpris 7,99 €

SUPER-PRIS

-33%
6 ST. 8.00

SASKIA
Plusvatten
jordgubb-rabarber med B6- och B12-vitamin, aprikos-
jasmin med zink och E-vitamin eller lime med B3- och
B5-vitamin | 1,5 l | 0,62 €/l | normalpris 11,94 € | indivi-
duellt pris 1,99 € | pris inkl.pant | max. 12 st./hushåll

FRÅN BAGERIET

-25%
3 ST. 2.00

Hallon-vaniljwienerbröd
wienerfläta med hallon och vaniljkrämsfyllning | 88 g |
7,58 €/kg | normalpris 2,67 € | individuellt pris 0,89 €

NYHET

PARTI!
3.49

TASTE OF DEUTSCHLAND
Fylld munk
med vanilj-, nougat- eller hallonfyllning |
324 g | 10,77 €/kg

NYHET

PARTI!
4.99

TASTE OF DEUTSCHLAND
Grislägg
traditionell eller palvad | 500 g | 9,98 €/kg

-32%
2 ST. 4.00

FIN CARRÉ
Kingsize mjölkchokladplatta
mandel-karamell, Neo-kex, toffee-nöt, kex eller
nöt-karamell | 295/300 g | 6,67/6,78 €/kg | normalpris
5,90 € | individuellt pris 2,95 € | max. 4 st./hushåll

-20%
14.39

Plus
Gäller 16-22.10

FYND!
17.99

LIVERGY | esmara
Herr- eller damjacka
fårullsimitation | sidofickor | svarta herrjackan
har armbågsförstärkningar, vita jackan har
bröstkicka med kardborrefästning | damjackan
har påsydd bröstficka med dragkedja | storlekar:
herr 48/50-56/58, dam 36/38-44/46

FYND!
14.99

esmara
Stickad klänning för damer
storlekar: 36/38-44/46

FYND!
14.99

esmara
Super Skinny Fit jeans för damer
storlekar: svarta 36-46, gråa 36-44

Läs mer: lidlplus.fi
och ladda ner appen
i appbutiken!

Se butikernas öppettider: lidl.fi/aukiolot

= Begränsat parti produkter. | Inte för återförsäljning.

Israels militär väntar på grönt ljus för invasion

■ Israeliska soldater öppnar granateld mot Gaza från ett område i de södra delarna av landet. FOTO: MAYA ALLERRUZZO/AP-TT

Den senaste tidsfristen för civila att evakuera har löpt ut och omkring Gaza väntar tiotusentals soldater. Israels militär säger sig vara redo för en markoffensiv – men väntar på grönt ljus från landets politiska ledning.

Att ett sådant godkännande är allt som återstår innan den fruktade attacken "från luft, hav och mark" kan genomföras framförs av två talespersoner för den israeliska militären (IDF).

– Vi kommer hålla diskussioner med vår politiska ledning, säger talespersonen **Richard Hecht** enligt AFP utan att specificera när de ska äga rum.

Ännu en tidsfrist

Tiotusentals israeliska soldater har mobiliserats nära Gaza, styrkor som fått besök av premiärminister **Benjamin Netanyahu**.

Syftet med Israels utlovade koordinerade attack är enligt militären att utplåna terrorstämplade och militanta Hamas så att gruppen inte kan utföra fler attacker. Den beskrivs som ett direkt svar på förra helgens krigsangrepp mot Israel.

Israel har dock redan genomfört mindre markoperationer in i Gaza, bland annat i syfte att lokalisera den gisslan som Hamas tog förra helgen. Flera kidnappade ska dock ha dödats och det bekräftade antalet israeler som hålls av Hamas i Gaza är nu 126, enligt IDF.

Under lördagen gav Israel civila Gazabor ytterligare en chans att evakuera utefter en specifik väg före klockan 13, enligt ett inlägg på X, tidigare Twitter.

"Ta tillfället att flytta er söderut" för er säkerhet, uppmanar IDF i inlägget.

Tidsfristen har nu passerat.

Inget vatten

Enorma mängder människor har redan gett sig av. Skräckslagna Gazabor har flytt till fots, i bil och i dragkärror. Uppemot en miljon människor har tvingats lämna sina hem under krigets första vecka, rapporterar FN-organet UNRWA på söndagen.

Men trots uppmaningen att evakuera har många invånare blivit kvar i det bombhärjade norr. Bland

annat rapporteras tiotusentals ha trängt ihop sig i källaren under ett sjukhus i Gaza City.

Samtidigt rapporteras de mest basala förnödenheterna i Gaza vara på väg att ta slut. FN varnar för att människor snart kan börja dö av vätskebrist.

– Det har blivit en fråga om liv och död, säger **Philippe Lazzarini**, chef vid FN:s flyktingorganisation för palestinier (UNRWA).

"Som en sista utväg konsumerar människor bräckt vatten från jordbruksbrunnar, vilket skapar farhågor om spridning av vattenburna sjukdomar", skriver FN-organet Ocha i sin senaste rapport.

Två dygn med el kvar

Sjukhus i norra Gaza fortsätter att ta emot en tillströmning av skadade patienter. Vissa får vård på omgivande gator på grund av brist på sjukhussängar, enligt Världshälsoorganisationen (WHO).

Israel har infört en total belägring av Gaza, vilket innebär att varken mat, vatten, bensin eller bränsle släpps igenom. Elen har varit utslagen i flera dagar. Sjukhusen i Gaza rapporteras nu ha bränsle för cirka 48 timmar för att driva reservgeneratorer. Stängs dessa av sätts tusentals patienters liv i omedelbar risk, bland annat sådana som vårdas i respirator.

Påve Franciskus har sällat sig

till kören av internationella röster som kräver en humanitär korridor in i Gaza.

Dödligaste kriget

Totalt rapporteras minst 2 329 människor har dödats i de israeliska flygräderna mot Gaza, uppger nyhetsbyrån AFP. Det innebär att kriget är det dödligaste i Gazas historia.

På den israeliska sidan har minst 1 300 mist livet och drygt 3 600 skadats sedan krigsutbrottet.

Hamas brutala attack mot Israel för åtta dagar sedan chockade omvärlden. Hamas sköt raketer, angrep civila i städer nära Gazaremsan och genomförde brutala massakrer på kibbutzer och en musikfestival.

Under söndagen fanns det indikationer på att konflikten håller på att sprida sig. Israel stängde en del av gränsen mot Libanon, efter att en person dödats under skottlossning. Dessutom rapporterades Hamasstridande ha tagit sig in i Israel från Libanon.

Parallellt varnade Irans utrikesminister för att "inga garantier" finns för att situationen hålls under kontroll eller att konflikten inte sprider sig om Israel går in i Gaza.

FAKTA

Hamas och Gaza

- Gazaremsan ligger vid Medelhavets sydöstra hörn, med en kort gräns mot Egypten i söder. I övrigt är Gaza omslutet av Israel.
  - Det beräknas bo omkring två miljoner människor på Gazaremsan.
  - Området var del av Ottomanska riket i flera hundra år, senare under brittisk kontroll (1918–48) och efter det löd det i praktiken under Egypten. Israel tog Gaza i besittning i samband med sexdagarskriget 1967.
  - Enligt Osloavtalet från 1993 ska Israel tillåta Palestinska myndigheten visst självstyre på Gazaremsan.
  - 2006 vann den islamistiska rörelsen Hamas över det sekulära al-Fatah i ett parlamentsval i Gaza. Hamas ville bilda bred koalition med al-Fatah och andra partier, men när dessa vägrade bildade Hamas egen regering och inrättade en egen säkerhetsstyrka i Gaza.
  - I Gaza utbröt blodiga uppgörelser mellan anhängare till Hamas och al-Fatah. Försök att komma överens misslyckades och 2007 slängde Hamas ut al-Fatah ur Gaza och tog över förvaltning och polisär verksamhet.
  - Sedan Hamas tog kontroll över Gazaremsan har Israel upprättat en blockad mot området. Även Egypten har behandlat Gaza restriktivt.
  - Militanta palestinska grupper och Israel har utkämpat flera förödande krig sedan dess.
  - al-Fatah fortsätter att styra på den av Israel ockuperade Västbanken.
- Källa: Landguiden/Utrikespolitiska institutet, Nationalencyklopedin

■ Barn sover på golvet i en skola som används som tillfällig bostad för människor som drivits från sina hem. Bilden togs den 23 juli förra året. FOTO: ODELYN JOSEPH/TT-AP-ARKIV

Haiti ska få hjälp för att bryta våldsspiralen

Morden skenar och koleran hotar. När omvärlden ingriper i helvetesspiralen Haiti igen – efter katastrofala misslyckanden – väcks ändå ett uns hopp hos desperata invånare.

Det finns inget rent vatten på Haiti. När regnsäsongen kommer översvämmas städerna av brun sörja, där sopor och sjukdomar forslas runt.

Kriminella gäng har tagit kontroll över stora delar av landet med extremt våld. Fler än 2 500 människor har mördats bara i år och ett hundratusental har drivits från sina hem.

Det är då, när de världsliga makterna sviker, som **Wensley Johnson** tycker sig se en högre makt gripa in. – Och nu skickar han hjälp, säger 40-åringen till nyhetsbyrån AP i den haitiska huvudstaden Port-au-Prince.

Den arbetslöse Johnson flydde sin bostad tidigare i år när gängmedlemmar plundrade hans lilla samhälle. Han har skickat barnen till släkt på landsbygden.

– Stabilitet är nyckeln för att alla ska kunna återgå till sina vanliga sysslor.

Dåliga minnen

En styrka under kenyansk ledning kommer att komma till Haiti för att

försöka bekämpa gängvåldet, sedan FN:s säkerhetsråd nyligen gav klartecken för ett nytt ingripande.

Det betecknas inte som en fredsbevarande insats. Den långvariga FN-insatsen Minustah (2004–17) följdes dels av anklagelser om sexuella övergrepp. Dels bedöms nepalesiska FN-soldater ha fört med sig kolera till Haiti.

Den storskaliga epidemin orsakade närmare 10 000 dödsfall när den härjade i rasmassorna av en än större katastrof: den enorma jordbävningen i januari samma år där fler än 200 000 människor omkom.

– Det (ett ingripande) väcker dåliga minnen i Haiti, säger den 60-årige läraren **Jean-Pierre Elie** till AP, men han är likväl positiv till den nya insatsen, eftersom det är "outhärdligt att bo i Haiti" i dag.

Elie tvivlar, likt många haitier, på den inhemska polisens förmåga. En del invånare har samlat sig i medborgargården och tagit till vapen mot gängen.

FAKTA

Haiti

● Med drygt 11 miljoner invånare är Haiti Karibiens mest folkrika nation.

● Landet ligger i Karibiska havet, där det delar ön Hispaniola med grannlandet Dominikanska republiken.

● Ön delades redan på 1600-talet i två delar – en del som hölls av Frankrike och en av Spanien. Efter ett slavuppror utropades 1804 Haitis självständighet. Det nya landet blev det första som avskaffade slaveri.

● Men någon långvarig stabilitet har Haiti aldrig lyckats uppnå. 1800-talet präglades av fortsatta krig och under 1900-talet avlöste de grymma regimerna varandra.

● Den senaste epoken kan sägas ha inletts med det katastrofala jordskalvet 2010, med hundratusentals offer. Det följdes tio månader senare av ett storskaligt och dödligt kolerautbrott.

● Flera val hölls under åren därpå, men resultaten var inte entydiga och ifrågasattes kraftigt. När president **Jovenel Moïse** mördades i sitt hem den 7 juli 2021 förvärrades situationen ytterligare. Mordet förblir olöst och i oroligheterna har kriminella gäng tagit kontroll över delar av landet.

Källa: TT

I oktober förra året bröt kolera ut på nytt, i de gängkontrollerade slumkvarteren i Cité Soleil (Solstaden) i Port-au-Prince. Det utbredda våldet har i många fall omöjliggjort vårdinsatser.

– Även om vi har mindre kolera i dag så är det miljontals människor

som inte har tillgång till vård, eller rent vatten. Risken för kolerasjukdomar är väldigt hög, säger Läkare utan gränser (MSF) insatschef i landet, Jean-Baptiste Marion.

När det gäller den kommande insatsen tyglar MSF-chefen sina förhoppningar.

BAKGRUND

Ska pågå i ett år

● FN:s säkerhetsråd gav den 2 oktober – nästan ett år efter att Haiti bitt om hjälp – klartecken för länder att delta i en multinationell säkerhets- och stödsinsats.

● Den ska ledas av Kenya och utföras "i nära samarbete och koordinering med Haitis regering", initialt i ett års tid. Efter nio månader ska situationen utvärderas på nytt.

● Stödet ska riktas till Haitis nationella polis, för att den ska kunna stävja våldet och den utbredda brottsligheten, skydda infrastrukturen och möjliggöra för leveranser av humanitär hjälp.

● I resolutionen understryks också behovet av bredare insatser i framtiden för att komma åt grundproblem bakom våldet.

● 13 av rådets 15 medlemmar röstade för. Två permanenta medlemmar – Kina och Ryssland – avstod från sina röster.

● Vid sidan av Kenya har Antigua och Barbuda, Bahamas och Jamaica lovat att bidra med manskap. USA har lovat ett miljardbelopp i ekonomiskt bidrag.
Källa: Säkerhetsrådets resolution nummer 2699

– Vi har ett vardagsläge som såklart inte är hållbart, och som inte lär förbättras på kort sikt. Det avgörande för oss är att alla som är här och ger humanitär hjälp ska kunna undgå att bli inblandade, säger han.

Tillräckligt?

Haitis regering värdade redan för ett år sedan till det internationella samfundet om hjälp. I slutänden tog Kenya täten med ett löfte om att skicka åtminstone 1 000 poliser, med ekonomisk uppbackning från USA.

Analytiker ifrågasätter om styrkan blir tillräckligt stor och om den har kompetens för urbana eldstrider i ett främmande land. Till det kommer språkförbistring och det faktum att Kenyas poliser återkommande anklagas för övervåld.

– Allt som görs kortsiktigt kommer alldeles uppenbart att falla samman om man inte löser de politiska problemen, säger **Robert Fattouh**, amerikansk Haitikännare vid University of Virginia, till AFP.

Jean-Baptiste Marion vid MSF efterlyser också ett bredare tänk.

– Vid sidan av den säkerhetsmässiga insatsen är det väldigt viktigt att det sker en storskalig humanitär insats, men den diskussionen hörs inte.

■ Kinas Han Yue segrade över sin landslagskamrat Wang Zhiyi i damernas singelfinal i Arctic Open. FOTO: EMMI KORHONEN/LEHTIKUVA

Facit i årets Arctic Open: ”Damerna spelar intressantare badminton än herrarna”

BADMINTON En turnering där publiken fick se badminton i världsklass. Så beskriver våra tidigare badmintonprofiler Arctic Open som avslutades i Vanda på söndag.

På söndag spelades finalerna i Arctic Open-turneringen. Som väntat dominerade de asiatiska nationerna den prestigefyllda tävlingen med över 380 000 euro i prispotten. Det var bara i herrarnas dubbel som representationen kom från Europa i form av ett danskt par. Av fem finalmatcher slutade tre i kinesiska segrar.

På läktaren i Energiaarenan i Vanda satt flera kända badmintonprofiler och följde med matcherna. Badmintonlandslaget chefstränare Ville Lång, som deltog i OS 2008 och 2012, berättar att han följer med matcherna för att se och lära.

Han tycker att turneringen har en oerhört stor betydelse för sportens synlighet i Finland och att det också blir en fortsättning i minst tre år till ser han som viktigt.

Responsen från spelarna har varit positiv och arrangemangen får applåder. Ville Lång hade gärna sett att en turnering av den här kalibern arrangerats när han var junior.

– Arctic Open samlar spelare från den absoluta världstoppen, men också unga spelare som knackar på dörren till eliten. Som ett exempel kan jag lyfta upp det kinesiska paret som spelade i dubbelfinalen för damer. Jag kan med

säkerhet säga att de kommer att vinna OS-guld i framtiden. Det är också roligt att få se unga och okända förmågor, säger Lång.

Ville Lång gjorde en omfattande karriär på badmintonplanen med bland annat 10 finländska mästerskap på raken i facit. Hans spelar karriär tog slut 2017. Sedan dess har sporten utvecklats mycket, även om Lång inte riktigt är på det klara i vilken riktning sporten är på väg, åtminstone i herrarnas singel.

– Numera är badminton i herrsingeln mycket avvaktande och man vågar inte satsa offensivt. I dubbel är utvecklingen hisnande

■ Jiang Zhenbang and Wei Yaxin från Kina spelade hem segern i mixedklassen. FOTO: EMMI KORHONEN/LEHTIKUVA

Lee Zii Jia från Malaysia segrade över sin landsman Ng Tze Yong i herrarnas singelfinal. FOTO: EMMI KORHONEN/LEHTIKUVA

Ville Lång var nöjd med de finländska spelarnas insatser i Arctic Open. FOTO: NICLAS LÖNNQVIST

Jyri Aalto representerade Finland i OS i badminton i Sydney 2000. Numera jobbar han som läkare. FOTO: NICLAS LÖNNQVIST

och det är ett mycket snabbt spel. Den klass som utvecklats mest är damernas singel. Damerna spelar en intressantare badminton än herrarna. Spanjoren **Carolina Marin**, som vann OS-guld 2016, lyfte damernas singel och nu har vi en 19-årig korean **An Se Young** som är världsmästare. Hon har lyft sporten till ytterligare en ny nivå. Jag hade aldrig trott som singelspelare i herrklassen att jag säger att damerna spelar en bättre badminton.

Finland ställde upp i Arctic Open med tre spelare: **Joakim Oldorff**, **Kalle Koljonen** och **Nella Nyqvist**. Alla förlorade sina matcher i första omgången. Resultaten tillfredsställer inte Lång, men samtidigt så tycker han att de finländska spelarna inte har orsak att klä sig i säck och aska.

Nella Nyqvist mötte **Mia Blichfeldt** från Danmark och jag tycker att hon läser spelet bättre än dansken, men Nella förlorar i fysiken. Blir Nella fysiskt starkare så tror jag att hon har alla möjligheter att nå världstoppen. Joakim Oldorff gjorde en bra insats och kunde ha vunnit matchen. Hans formkurva pekar uppåt. Kalle Koljonen nådde upp till sin normala nivå, men glänste inte. För en seger hade det krävs en toppeninsats och jag är ändå inte säker på att det hade räckt.

Finland har en plats i nästa års OS-turnering i Paris. För Nella Nyqvist kommer turneringen för snabbt på och hon tar inte en plats i OS. Valet står mellan Oldorff och Koljonen. Lång tror inte att Oldorff befinner sig på toppen om mindre än ett år och frågan är om Koljonen ännu utvecklas.

Oberoende så är det självfallet viktigt att vi har representation i OS. Badminton är en liten gren i

Finland så vi behöver all uppmärksamhet, säger Lång.

Snabbt spel

Jyri Aalto representerade Finland i OS i Sydney 2000. Karriären tog slut 2004 och sedan dess har han jobbat som läkare, men har också tränat unga spelare. Han håller med Ville Lång om att Arctic Open bjöd på crème de la crème av badminton, även om han var lite besviken över att den regerande OS-guldmedaljören i singel och ettan på världsrankningen, dansken **Viktor Lundager Axelsen**, inte deltog. Aalto ser stora skillnader i badminton i jämförelse med hans aktiva karriär.

– Spelarna är fysiskt starkare och så är det också snabbt spel där poängen avgörs i rask takt. Jag tycker att den här turneringen är ett gott exempel på en turnering som håller en hög standard. För finländsk badminton är den här turneringen oumbärlig, säger Aalto.

Han tror att de finländska spelarna har en ljus framtid, även om finländsk badminton bygger långt på representation i singel medan vi enligt Aalto i dubbeln är långt från världstoppen.

– Vi saknar en kultur av att spela dubbelmatcher och vi saknar också tränarkompetensen. Spelarna vill också satsa på att spela singel. Jag är ändå nöjd över hur våra spelare presterade i den här turneringen. För att vi i Finland ska ta följande steg så måste vi få mer juniorer som sysslar med badminton samtidigt som träningen blir mer proffsig, säger Aalto.

Niclas Lönnqvist
niclas.lonnqvist@hbl.fi

Thomas Bach föreslås få sitta kvar som IOK-bas

Flera medlemmar i IOK vill att reglerna ska ändras så att den sittande ordföranden Thomas Bach kan få vara kvar ytterligare en period.

– Jag kan inte förneka att det gick rakt in i hjärtat, säger **Thomas Bach**.

Tysken säger dock att han är väldigt lojal mot det olympiska regelverket eftersom han varit med och skrivit det. Med andra ord kommer han själv inte att föreslå en regeländring som innebär att tolvårsregeln tas bort.

Bachs tid som ordförande i IOK tar slut 2025, då han haft positionen i tolv år. Om IOK beslutar att ta bort tolvårsgränsen kommer den enda som offentligt sagt att han är intresserad av posten, Internationella friidrottsförbundets ordförande **Sebastian Coe**, inte längre ha någon möjlighet att ta över som

IOK-bas. Han faller för åldersstreck 70 år under 2026.

IOK:s ordförande Thomas Bach under sessionen i Mumbai.

FOTO: RAFIQ MAQBOOL/TT-AP

TT

Två vinter-OS delas ut samtidigt

Som väntat beslutade Internationella olympiska kommittén (IOK) för styrelsens förslag att dela ut värdskap för vinter-OS för både 2030 och 2034 vid samma tillfälle.

Beslutet om OS-arrangörer för de två spelen skulle eventuellt kunna tas vid sessionen i Paris nästa sommar.

I och med att man tar beslut om två OS samtidigt ges IOK:s kommission för framtida spel mer tid att arbeta fram en strategi för hur vinter-OS-vårdar ska utses i framtiden. Detta på grund av klimatförändringarna som enligt IOK gör att bara tio nationer har tillräckligt med arenor och fortfarande god snötillgång för att kunna arrangera OS och Paralympics vid 2040.

AFP skriver att inför IOK-sessionens omröstning i Mumbai bekräftade **Karl Stoss**, österrikaren som leder kommissionen för framtida

IOK har beslutat att dela ut vinter-OS 2030 och 2034 samtidigt. Arkivbild. FOTO: ULF PALM/TT

spel, att det finns tre kandidater till OS 2030. Förutom Sverige är det Frankrike och Schweiz. Till spelen 2034 har USA, med Salt Lake City, anmält intresse.

TT

FOTBOLL

Finland fick inte hjälp av Kazakstan

Finlands förlust i EM-kvalet var tung. Man fick inte heller hjälp av nästa motståndare Kazakstan på lördagskvällen. Kazakerna förlorade mot Danmark.

Sloveniens 3-0 seger över Finland i EM-kvalet innebär att laget fortsatt toppar grupp H tillsammans med Danmark på 16 poäng med tre matcher kvar att spela. Finland är fyra poäng bakom. Finland möter Kazakstan och Nordirland hemma samt San Marino borta. Men 9 poäng från de här matcherna räcker nödvändigtvis inte. Om Finland och Slovenien stannar på lika många poäng går Slovenien vidare med bättre målskillnad i inbördes möte.

Danmark fick en trög start hemma mot Kazakstan på lördagskvällen, men vann till slut med 3-1 efter två mål av **Robert Skov** och ett av **Jonas Wind**. Finland och Kazakstan möts i Helsingfors på tisdag.

HBL-TT

Petri Kontiola gör comeback – spelar nu för Tappara

ISHOCKEY Lejonens mångåriga trotjänare **Petri Kontiola** gör comeback i ligan. Kontiola har tecknat på ett kontrakt med Tappara.

– Jag har skrivit på ett kontrakt, men jag vet inte när jag spelar min första match för säsongen för Tappara, säger **Petri Kontiola** till Ilta-Sanomat.

39-åriga Kontiola representera-

de den andra Tammerforsklubben Ilves mellan 2021–2023. Med Ilves vann han brons i våras och meddelade då att hans hockeykarriär är över.

I somras antydde han ändå att karriären får en fortsättning. Kontiola har aldrig vunnit ett mästerskap i den inhemska ligan.

Niclas Lönnqvist
niclas.lonnqvist@hbl.fi

Petri Kontiola spelade för Ilves mellan 2021 och 2023. FOTO: KALLE PARKKINEN/LEHTIKUVA

Gilmore girls är det ultimata höstmuset

Mer än tjugo år efter att *Gilmore girls* hade premiär får serien en renässans varje höst. Vi reder ut varför serien är så populär.

Löven byter färg, regnet smattrar mot fönsterrutan och stora koppar fyllda med starkt kaffe känns extra lockande. Hösten betyder också att det är dags för många att se om den ultimata höstserien, *Gilmore girls*. Serien från millennieskiftet utspelar sig i en fiktiv stad i Connecticut i USA och kretsar kring relationen mellan en ung mamma och hennes tonårsdotter samt de excentriska invånarna i staden.

På Tiktok finns miljoner klipp där folk diskuterar modet, inredningen, miljön och karaktärerna i serien mer än tjugo år efter att den hade sin premiär.

Kulturjournalisten och kommunikationschefen **Ida Rosenblad** är en av dem som ser på *Gilmore girls* som en höstritual. Hon säger att det är många saker i serien som bidrar till den höstliga stämningen. Kläderna, de mustiga och fylliga färgerna och scenografin gör att det känns som om det alltid är höst i Stars Hollow.

– Det är motsatsen till minimalism. De pratar jättemycket, det är mycket brutna färger och inredningen är maximalistisk och murrig.

Alltid höst

I staden Stars Hollow är det aldrig sommar, sommarlovet är en tid som serien helt enkelt hoppar över. I stället är det höst, vinter och vår. Stadens centrum dekorerar med pumpor och höbalar och introt till serien visar en småstad i höstskrud.

Det viktigaste i serien är ändå en känsla av trygghet. Rosenblad påpekar att karaktärerna framför allt rör sig i sina eller andras hem. Allt sker i hemmen eller i den lilla staden där karaktärerna bor.

– Det är min favoritgrej, att utforska hur folk är i sina hem.

Hon uppskattar också hur hemmen i serien ser ut. Det är stökigt med mycket saker, mixade och matchade mönster och lager av olika stilar som krocker med varandra – som i vilket hem som helst.

Rosenblad lockas av att *Gilmore girls* är en serie som i hög grad har flickor och kvinnor i centrum.

– Det är en serie om relationen mellan mammor och döttrar och om olika typer av relationer mellan kvinnor. Det här känns fortfarande banbrytande.

Rosenblad, som själv är singelmamma till två barn, gillar också hur singelmamman Lorelei porträtteras i serien.

– Alla kvinnliga karaktärer har djup och både sympatiska och irriterande drag. Det är också lätt att

■ Den över tjugo år gamla serien *Gilmore Girls* får en renässans varje höst. FOTO: NETFLIX

■ Att se om *Gilmore girls* är något av en trygghetsrit säger Ida Rosenblad, här med dottern Luna.

FOTO: FREDRIKA LINDELL

FAKTA

Gilmore girls

● Amerikansk serie i 7 säsonger som producerades 2000–2007.

● Handlar om den unga mamman Lorelei och hennes tonårsdotter Rory som bor i den charmiga staden Stars Hollow i delstaten Connecticut, USA.

● I rollerna ses Lauren Graham, Alexis Bledel, Milo Ventimiglia, Jared Padalecki m.fl.

● 2016 gjordes uppföljaren *A year in the life* i fyra delar.

● Finns på Netflix.

hitta karaktärer i olika åldrar att identifiera sig med.

Skådespelare på barrikaderna

Gilmore girls nådde inte kultstatus då den sändes första gången. Serien vann inga priser och avfärdades som en lättsam serie för kvinnor. Sin egentliga renässans fick den då den togs in av strömningstjänsten Netflix.

2021 fanns serien med på den globala listan över de tio mest strömmade serierna på alla plattformar. Netflix ger inte ut några tittarsiffror över sitt innehåll, så exakt hur många som ser *Gilmore girls* är lite svårt att säga. Men det är klart att den är populär.

Trots att serien ses om och om igen tjänar skådespelarna ingenting på det. Det här var en av orsakerna till att skådespelare i Hollywood strejkade i flera tre månader. Också skådespelare i *Gilmore girls* sågs då på barrikaderna.

153 avsnitt

Ida Rosenblad tittade inte på serien som tonåring då den sändes i tv första gången. I stället upptäckte hon serien då hon var i tjugooårsåldern. Då representerade *Gilmore girls* en trygghet som ännu inte fanns i hennes liv.

– Om man till exempel varit ute och festat kunde man alltid återvän-

■ Också en del av de gamla pressbilderna andas höstmys. FOTO: NETFLIX

da till serien som en sorts trygghetsrit.

Vad är det då som gör att serien fortfarande håller, nästan tjugo år efter att den gjordes? Rosenblad tror att det beror på att den är välskriven, trots att den är en produkt av sin tid med problematiska aspekter som homofobi. Samtidigt lockar den stora mängden avsnitt den som vill vara kvar i den snälla världen en längre tid. Serien sändes i sju säsonger och alla säsonger hade över 20 avsnitt. Totalt finns alltså 153 avsnitt av *Gilmore girls* samt de fyra avsnitten i uppföljaren *A year in a life* från 2016.

– Jag tror att det som görs i dag

är mera slipat. Allt är inte så tillrättat i *Gilmore girls*. Det tror jag folk dras till.

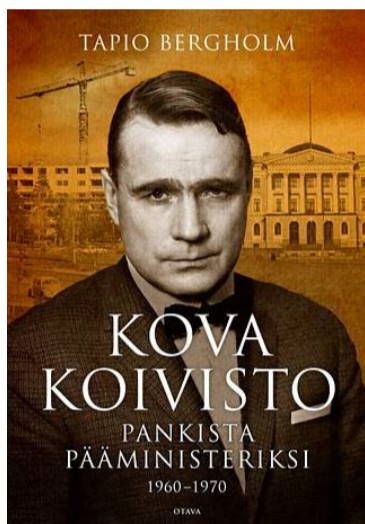
Rosenblad tror också att världsläget med klimatkrig och ekonomisk osäkerhet gör att många för en stund vill vaggas in i Stars Hollows bomullsmjuka värld.

– Även om serien också behandlar klassfrågor och familjenormer är det en mycket ofarlig värld som skildras, där inget illa kan hända. Serien erbjuder en verklighetsflykt.

Frida Holmberg
frida.holmberg@hbl.fi

Paasio och Kekkonen körde fram Koivisto

Den "hårda" Koivisto lösgjorde SDP från Kekkonenfobi och räddade partiet från en politisk återvändsgränd, skriver Tapio Bergholm.

FACKLITTERATUR

Tapio Bergholm

Kova Koivisto. Pankista pääministeriksi 1960-1970
Otava 2023, 559 sidor

Socialdemokratiska partiets ordförande **Rafael Paasio** och president **Urho Kekkonen** var de som gav **Mauno Koivistos** politiska karriär fart på 1960-talet. Koivisto var en av Paasios främsta allierade i kampen inom SDP. Kekkonen drev igenom att Koivisto blev chefsdirektör för Finlands Bank och sedan statsminister.

Tapio Bergholm skriver i andra delen av sin Koivisto-biografi att Paasios och Koivistos gemensamma misslyckande i strävandena att ena partiet 1964-1965 stärkte deras inbördes förtroende. Kekkonen gillade Koivisto, men deras gemensamma misslyckande i Nordek-frågan tärde på förtroendet mellan dem, konstaterar Bergholm. Han analyserar inte närmare varför ett gemensamma nederlag i de här fall hade olika följder.

Första delen (2020) av biografiserien hade titeln "Kiihkeä Koivisto" (ungefär Den hetsiga Koivisto). I sin ungdom kämpade Koivisto lidelsefullt mot kommunismen i Åbo hamn och sedan som "vänsterleskinian" i den interna striden inom socialdemokratien.

Slut på "Kekkonenfobin"

Den nya boken har Bergholm gett titeln "Den hårda Koivisto". Han motiverar det med att Koivisto visade hårdhet, då han i god tid lösgjorde sig från den Kekkonenfobi, som förde SDP i en återvändsgränd, då han tog en medveten risk genom att föreslå vänstersamarbete i sina första maj-tal 1963 och 1964 och då han mot det egna partiets vilja genomdrev att eloken beställdes från Sovjet.

Vad Bergholm avser med termen "vänsterleskinian" förblir oklart. Han ställde sig alltså på partiled-

ningens sida i kampen mot de så kallade skogiterna. Sedan skulle han tillsammans med **Rafael Paasio**, **K-A Fagerholm** och andra ställa sig på den tredje linjen, som i synnerhet efter Honkaförbundets sammanbrott i slutet av 1961 sökte försoning inom partiet. Men då Bergholm konstaterar att Koivisto distanserade sig ideologiskt från **Väinö Tanners**, **Kaarlo Pitsinkis** och **Väinö Leskinens** linje förklarar han inte vari de ideologiska skillnaderna bestod.

Framför allt var det fråga om att ändra den taktiska linjen, att förbättra relationerna till president Kekkonen och Sovjetunionen för att därigenom skapa förutsättningar för att driva en socialdemokratisk politik i regeringen.

Taktisk kursändring

Våren 1963 gjorde Koivisto en strategisk omvärdering. Närmandet till Kekkonen hade inte gett önskat resultat. Nu gick han in för samarbete med kommunisterna. Det var också taktiskt betingat. Det skulle försvaga Agrarförbundets och Kekkonens ställning som grindvakt i en kommande regeringsbildning.

Fram till 1966 var Koivisto VD för Arbetarsparbanken i Helsingfors och hade ingen officiell politisk position. Något motstridigt ter det sig, då han i politiken var en av de främsta förespråkarna för vänstersamarbete men i Arbetarsparbanken motarbetade kommunisternas inflytande, delvis med tvivelaktiga metoder. Lika motstridigt var att han i början av 1960-talet talade för en begränsning av personbilstrafiken i det centrala Helsingfors, men var delägare i bolaget Suojakäytävä Oy, som ville planera huvudstaden på bilismens villkor genom fotgängartunnlar och parkeringshus.

Rafael Paasio gjorde Koivisto till finansminister i den folkfrontsregering, som bildades efter valet 1966, då kommunisterna för första gången på 18 år kom med i regeringen. Före valet hade han på uppdrag av Paasio gjort upp ett ekonomiskt program. Bergholm skriver så ludigt att man lätt får uppfattningen att det legendariska åttapunktsprogram, som partisekretären **Kaarlo Pitsinki** presenterade i den stora valdebatten i TV, baserade sig på Koivistos utkast. Paasio skriver i sina memoarer att Pitsinkis program kom som en fullständig överraskning för honom. Detta nämner Bergholm inte.

Kaos inom SDP

Reformerna i Pitsinkis program var enligt den nya finansministern omöjliga att förverkliga i en situation med stora underskott i statens ekonomi och i betalningsbalansen. Hans främsta medicin var skatte-

Mauno Koivisto och Leonid Brezjnev på flygplatsen i Moskva år 1982. FOTO: LEHTIKUVA/ARI OJALA

höjningar. Ännu följande år syntes ingen förbättring i ekonomin och på hösten tvingades man genomföra en devalvering. Devalveringsbeslutet fattades samma dag som Kekkonen utnämnde Koivisto till chefsdirektör för Finlands bank. Tidigare hade han valts till VD för Elanto, en post som han aldrig hann sköta.

Till Finlands Bank övergick han i början av år 1968. Där satt han bara några månader innan han blev statsminister efter presidentvalet. Under hans ledning hann centralbanken dock besluta om att slopa indexbindningar, vilket enligt Bergholm hade en avgörande betydelse för det första inkomstpolitiska avtalet, Liinamaa-avtalet.

Bergholm ger en god beskrivning av det kaos som rådde inom SDP, då statsministerkandidaten skulle utses. Först beslöt partirådet att samma person inte kan vara partiordförande och statsminister, ett misstroendevotum mot Paasio. Många kandidater hann framföras – **Kaarlo Pitsinki**, **K-A Fagerholm**, **Olavi Lindblom**, **Olavi Salonen**, **Veikko Kakkola** – innan man på Kekkonens uppmaning stannade för Koivisto.

Karismatisk på tv

Stora beslut under Koivistos första regering var bland annat åkerpakteringen samt elloks- och kärnkraftsbeställningarna från Sovjet. 1969 skedde äntligen en snabb tillväxt i ekonomin. Men det räddade inte regeringspartierna från nederlag i riksdagsvalet 1970.

Mauno Koivistos karisma var ingalunda medfödd, konstaterar Bergholm. Grundvalen för hans enorma popularitet, som skulle föra honom till presidentposten, lades

Mauno Koivistos karisma var ingalunda medfödd.

först i slutet av 1960-talet, framför allt genom hans tv-framträdanden.

Tapio Bergholm har vinnlagt sig om att basera skildringen på källor. Boken innehåller ca 80 sidor källhänvisningar. Hans väldokumenterade två första delar av Koivistobiografin skapar stora förväntningar på de kommande delarna.

Bjarne Nitovuori

MER ÄN EN GARNBUTIK.™

Gärnerbjudande! Gäller 16-29.10 så länge lagret räcker

Nya neonfärger!

Även flerfärgade!

De mångsidiga garnklassikerna
Maija och Janne
-30%

2,52-2,77/50g, 50,40-55,40/kg (norm. 3,60-3,95/50g). 85% ull, 15% polyamid
Maija 50 g = 130 m, stickor 3-3,5. Janne 50 g = 100 m, stickor 4-4,5.

Beställ behändigt från nätbutiken till avhämtningsstället eller fram till hemdörren!

LANKAMAAILMA

Affärscentret Ogeli, Byäldstevägen 29, Helsingfors, Äggelby
Tel. 09 774 1177 • Öppet må-fre 10-19, lö 10-16, sö 12-16
Vi finns precis bredvid Äggelby station. Närtåg I, K, P, bussar 53, 64, 69, 550

WWW.LANKAMAAILMA.FI

NYHETSCHEF

Fredrik Häggman Grindgårds
fredrik.haggman@hbl.fi

Ledare

Kombinationen nedskärningar och skattelättnader svår för regeringen

Regeringen Orpo är i gång med det som suktades efter i somras - att förverkliga sin politik. Just nu manifesteras den i form av hårda nedskärningar för de mest utsatta och skattelättnader för höginkomsttagare.

Riksdagen har inlett behandlingen av nästa års inkomster och utgifter. Det betyder att den "normala" politiska debatten är i gång. Det längtade särskilt Samlingspartiet och Sannfinländarna efter under sommarens rasismdebatt. Hittills har det fungerat som väntat - regeringen ser sammansvetsad ut.

Det som har fått mest uppmärksamhet i riksdagen men även i den offentliga debatten är regeringen Orpos kombination av hårda nedskärningar å den ena sidan och skattelättnader å den andra sidan.

Nedskärningarna görs i den sociala tryggheten, och enligt Social- och hälsovårdsministeriets bedömning av de totala konsekvenserna drabbas uttryckligen de som redan nu har det svårast att klara sig ekonomiskt. Skattelättnaderna ska gynna små- och medelinkomsttagare men de som får de största lättnaderna i redan pengar har inkomster i ministerklass - kring 14 000 euro per månad.

Regeringens mål är att allt fler ska jobba och det är alla partier, även i oppositionen, överens om. Fler sysselsatta innebär högre skatteintäkter för samhället och mindre utgifter i form av olika stöd. På individnivå ökar inkomsterna - förutsatt att det handlar om ett heltidsjobb och att lönenivå är så hög att man klarar sig på sin lön.

Metoderna råder det däremot mycket olika åsikter om. Farhågan har varit att samma grupper drabbas av många olika nedskärningar.

Social- och hälsovårdsministeriets konsekvensbedömning bekräftar det här och är dyster läsning. HBL (10.10) har skrivit om dem på nyhetsplats. Det är arbetslösa, ensamförsörjare och studerande som drabbas mest.

Inkomstskillnaderna ökar enligt ministeriets uppskattning och det är uttryckligen de tre tiondelar av befolkningen som har de lägsta inkomsterna som ska klara sig på mindre i framtiden. Från och med den femte tiondelen uppåt ökar inkomsterna.

Enligt beräkningarna ska nedskärningarna leda till att 60 000 till 65 000 fler på sikt arbetar. De som får jobb ska därmed få det bättre. Det är regeringens argument och det stämmer förhoppningsvis. Även i så fall går ändå över 100 000 arbetslösa fortfarande arbetslösa.

Studerande får lyfta mer studielån och har enligt Orpo goda möjligheter att få jobb och kunna betala tillbaka lånen.

Regeringen Orpo vill inte höja skatterna för dem som har höga inkomster och göra skatteprogressionen hårdare. Även Riikka Purra har hänvisat till att medel- och höginkomsttagarna redan bidrar genom att betala mycket skatt.

Å andra sidan vet vi att förmögenheten i allt högre grad hopar sig. Den tiondel som är förmögnast i Finland äger nästan hälften av nettoförmögenheten. Det är en utveckling som har pågått länge och som förväntas fortsätta.

Susanna Ginman
susanna.ginman@hbl.fi

SFP:s ekonomiska politik har ofta legat nära Samlingspartiets. Under Anna-Maja Henrikssons tid har även sociala aspekter beaktats. Inför budgetbehandlingen i riksdagen sa Henriksson i HBL att det måste finnas en beredskap att se över nedskärningarna om de visar sig vara orimliga.

För att balansera upp det kan man enligt Henriksson se över skattelättnaderna. Nu när konsekvensbedömningarna är klara tycker Henriksson att vissa mindre ändringar för ensamförsörjande och studerande vore på sin plats. Som helhet trodde hon det skulle vara värre än bedömningarna visar.

Statsminister Petteri Orpo har både före och efter valet intygat att ingen behöver oroa sig och att alla tas om hand. Konsekvensbedömningens budskap är inte riktigt det samma. Hittills har Samlingspartiet inte visat någon som helst vilja att backa.

Huruvida det blir förändringar i hur olika samhällsgrupper ska bidra till att förbättra finanserna verkar vara upp till de tre övriga regeringspartierna. SFP brukar inte sätta sig på tvären, men har i rasismfrågan agerat annorlunda.

Stödet för Sannfinländarna har i de senaste enkäterna sjunkit en aning, medan Samlingspartiet har återtagit positionen som det största partiet. På sikt kan situationen för Sannfinländarna bli svårare. Det kan leda till en tryck på förändringar i politiken och påverkar i så fall hela regeringen.

Säg din åsikt!

Delta i debatten genom att sända din insändare per e-post till debatt@hbl.fi. KSF Media har rätt att redigera, förkorta eller refusera texterna. Namn, telefonnummer och e-postadress måste alltid bifogas. Skriv maximalt 2 700 tecken.

Sveriges nästa drottning är ingen diva

KRÖNIKA ANNIKA HÄLLSTEN

Kronprinsessan Victoria hyllas för sin talang att se dem hon möter och orka vara på gott humör. Efter att ha fått intervjua henne kan jag intyga att kronprinsessan är den prestigebefriade person hon har rykte om sig att vara.

Kronprinsessan Victoria stod länge högst på min lista över personer jag drömde om att få intervjua. Jag skickade flera förfrågningar till det svenska hovet och jag fick mina chefer med på noterna. Men varje gång kom ett nekande besked.

Det kändes förargligt, i synnerhet med tanke på att jag alltid var ackrediterad när kronprinsessan kom till Finland, med början från hennes första statsbesök som 19-åring. Då ackompanjerade hon sina föräldrar, kung Carl XVI Gustaf och drottning Silvia.

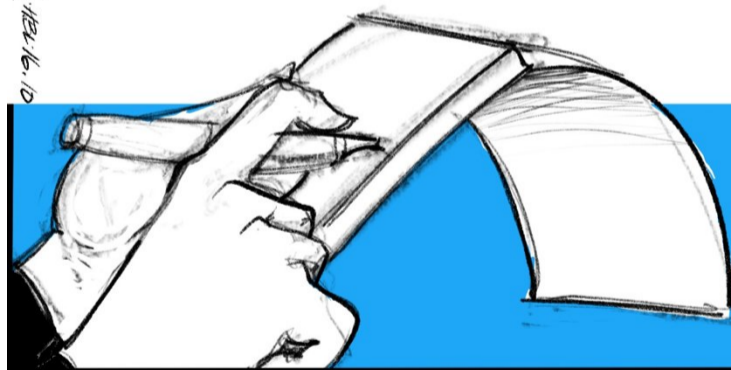
Efter att kronprinsessan Victoria och prins Daniel gifte sig 2010 har prinsessan varit i Finland flera gånger, både ensam och i sällskap med sin man. Inga intervjuer har beviljats och jag har ingått i det pressuppbåd som trängts hopfösta bakom ett rep. Om man hojtade på prinsessan och hade tur vände hon sig rakt mot en men att skrikande försöka intervjua henne var förstas en omöjlighet.

Jag resignerade och tänkte att alla intervjuer jag hoppades på inte kunde bli verklighet och att jag under drygt 40 år som journalist haft förmånen att träffa massvis med roliga och kloka intervjuobjekt (och en del mindre givande men det är en annan historia).

Men i höstas uppenbarade sig plötsligt möjligheten. Kronprinsessan Victoria skulle besöka Hanaholmen och dagen därpå, tillsammans med prins Daniel, luncha på Hanken och åka till Lovisa. Mina alerta chefer på HBL var tidigt i farten och kontaktade hovet med en intervjuförfrågan. Den avvisades inte utan hovet tog någon vecka senare kontakt och bad mig formulera klara frågor kring de teman som ingick i vår intervjugebäran och som handlade om relationen mellan Sverige och Finland och kung Carl XVI Gustafs jubileumsår som monark.

Egentligen hade jag velat fråga kronprinsessan om det hade varit besvärligt för henne att acceptera att hon föddes till en given roll och inte hade privilegiet att själv välja yrkesbana. Jag hade också velat ha kronprinsessans egna ord om de rykten om skilsmässa som florerade för drygt ett år sedan men som dementerades av kronprinsessparet. Men jag visste också att detta var så privata ämnen att kronprinsessan aldrig hade gett mig en intervju med det utgångsläget.

Annika Hällsten 13.10.23 16.10

”Hon är i dag nästan tjugo år äldre än hennes far var när han blev kung och hon har knappast bråttom med att bli statschef. Men en dag blir hon drottning Victoria av Sverige.

Det slutliga beskedet om en intervju dröjde och jag började misströsta. Men en knapp vecka innan kronprinsessan skulle komma till Finland fick vi veta att intervjun hade beviljats.

Kronprinsessan Victoria är känd för att alltid vara intresserad av det hon introduceras för. På Hanaholmen följde hon noga med programmet och var förstas medelpunkten under det mingel som följde. Många ville prata med henne och anförtro henne något de ansåg vara värdefullt för henne att veta.

Till slut var det min tur. Kronprinsessan, fotografen och jag stod ute i solen och blåsten i Hanaholmens skulpturpark, jag huttrade men Victoria var obesvärad, prat-sam och charmerande. En bit ifrån oss stod adjutanten och ambassadören och stampade för de hade

bråttom att komma iväg men hovets pressekreterare var obehaglig och höll fast vid den tid som hade utlovats.

Jag höll mig till de frågor som jag hade gett på förhand och som kronprinsessan säkerligen hade förberett sig på men lyckades på slutet klämma in en extra fråga om kung Carl XVI Gustaf som kung och pappa och vad han hade kunnat lära sin äldsta dotter. Också på den fick jag svar. På sista frågan, om jag fick ta en selfie, svarade Victoria ett hjärtligt ”Naturligtvis!” Då grep fotograf Cata Portin in och tyckte att bilden av Victoria och mig skulle bli bättre om hon tog den vilket hon hade rätt i.

När Victoria och jag till slut vandrade tillbaka mot Hanaholmens byggnad återkom kronprinsessan plötsligt till sitt första offentliga besök i Finland sommaren

1996. ”Vet du”, sade hon, ”ett sådant mottagande som jag fick i Ekenäs hade jag aldrig upplevt tidigare. Hela stan var på benen och alla var glada!”

Sedan försvann prinsessan och hennes entourage och jag hastade i väg till redaktionen för att skriva ut intervjun.

I taxin grubblade jag på varför jag så gärna hade velat intervjua kronprinsessan men svaret är förstas enkelt – Kronprinsessan Victoria är det svenska kungahusets starkaste kort vilket också en majoritet av svenskarna tycks anse. Hon är i dag nästan tjugo år äldre än hennes far var när han blev kung och hon har knappast bråttom med att bli statschef. Men en dag blir hon drottning Victoria av Sverige.

Skribenten är tidigare kulturreporter vid HBL.

"Jag hade en gång en dröm"

Jag har under alla dessa år varit övertygad om att de svårt funktionshindrade alltid kommer att ha samma rätt till vård som vi alla andra. Men den drömmen har nu grusats definitivt. Cornelis Vreeswijk frågade i sin sång om sin dröm. Svara mej du, var är den nu? Det gör också jag. Var är den nu? Vem kan svara?

Jag tillbringade förra veckan med min svårt funktionsstörda vuxna son på Jorvs sjukhusjour cirka fem timmar. Han hade mycket slem i lungorna på grund av otillräcklig fysioterapi. Vårdförhållanden vill inte betala en extra gång i veckan för denna livsviktiga terapi trots att vi själva betalar en timme. Det är för mycket för det de facto rika välfärdsområdet med Esbo i spetsen.

Min son var tvungen att sitta i sin rullstol för att kunna andas bättre och för att få sin slangmat i sittande ställning. Han satt i sin stol utan att kunna röra sig i närmare fem timmar. Till sist sade han att han inte orkar mera och ville hem.

Jag gick till infobåsen med fönster och ringde på. Ingen öppnade. Sedan lyckades en arg medpatient få tag på en vårdandställd vilket ledde till ett häftigt gräl. Jag gick emellan och informerade att min son nu far hem.

Vårdaren stannade upp och skrek: "Far bara!" Men vid utgången blev min son stoppad och blev lovad en sängplats.

Det lyckades inte för det fanns inte personal att lyfta honom i sängen. Men han fick sin kanyl och sitt dropp.

■ Insändarskribentens son satt i rullstol utan möjlighet att röra sig i närmare fem timmar, tills han inte längre orkade. FOTO: MOSTPHOTOS

Jag frågade skötaren om resultatet på lungröntgen. Svaret var att hur skulle han nu veta det. Han har på en gång 20 patienter att sköta! Han tillade att på jousen är det säkert ungefär 100 patienter och två läkare.

Min mardröm tar inte slut när jag vaknar. Jag ser varje morgon framför mig en mängd människor på den fullpackade jousen alldeles som på krigssjukhus. Apatiskt tysta sitter de där och stirrar tomt i luften. Där låg en ung kvinna på en soffa och kved. Hon blev tröstad av sin pojkvän och en annan ung man. Hon var där när vi kom och när vi gick. I "välfärds" Finland. Inte Ukraina.

Den unga kvinnan kunde själv gå på toaletten. Det kan inte min son. Hon kan ta fram sin smarttelefon och ringa till sina vänner och be

om hjälp. Det kan inte min son.

När jag ser tillbaka på denna händelse med en mängd sjuka människor som alla behöver hjälp och ödmjukt sitter timme efter timme med hopp i sin själ går mina tankar oförblommerat till 30-talets Tyskland. Har "Välfärdsfinlands" gamla, sjuka och funktionshindrade blivit Tysklands judar?

Min son sköttes till sist av en afrikansk kvinnlig läkare och en rysk manlig skötare. Han fick efter fem timmars väntan nästan all den vård han behövde! Vem sköter honom sedan när personal med invandrarbakgrund inte mera tas emot? Är Jorvs jour då utan läkare och vårdandställd?

Christina af Hällström
Pensionerad sjukvårdslärare, Esbo

Onödigt med idiotbenämningar

HBL:s andningshål för oliktankande har varit insändarspalten. Alltid då och då har jag kunnat konstatera att man inte är helt ensam med sina tankar om kriget i Ukraina.

Att tidningens egen reporter nu (HBL 5.10) beskyller Elon Musk för att vara en nyttig idiot för Kremels strävanden är därför mycket olyckligt, då man på det här sättet normaliserar användningen av ordet idiot för människor som inte anammar den dominerande västliga synen på kriget i Ukraina. I motsats till många av internets diskussionsforum har man på HBL:s insändarspalt kunnat ge uttryck för åsikter utan att bli helt nedsablad med glåpord och andra otrevligheter.

För att undvika dylikt skrikande är jag säkert inte den enda som inte deltar i ukrainadiskussioner på nätet.

Som HBL:s tidigare chefredaktör poängterade var det viktigt att tidningen gav utrymme för olika åsikter samtidigt som man förde en

lugn och civiliserad debattkultur på dess spalter (HBL 8.5.2021). Jag hoppas verkligen, att HBL inte i fortsättningen kallar människor med olika och kanske avvikande åsikter för idioter.

Torsten Winter
Helsingfors

SVAR:

"Nyttig idiot" är ett vedertaget begrepp för att beskriva en person som mer eller mindre ovetande främjar någon annans intressen. Det handlar inte om ett simpelt glåpord, om att kalla någon rätt och slätt för idiot.

Kända exempel på personer som kallats nyttiga idioter är de som godtroget stödde stalinismen i Sovjetunionen. I den nämnda analysen beskrivs hur Elon Musks tilltag hjälper Ryssland i kriget mot Ukraina.

Kalle Silfverberg
Chefredaktör

Sannf vill skjuta EU i sank – och SFP ger sitt stöd genom att sitta i samma regering

Om ni inte läst Torbjörn Kevins krönika Tar de borgerliga sitt ansvar? (HBL 7.10) så gör det! Min uppmaning grundar sig inte på Kevins analys att det vilar "en mycket svag statsmannamässighet" över Petteri Orpo (närmast ett faktum som också förespråkare av Orpos regering säkert noterat mer än en gång).

Det centrala i analysen är däremot följande: "Saml, SFP och KD har gett makten till ett parti som på europeisk nivå samarbetar med de urgröpande krafterna. De urholkar regelverket, ifrågasätter institutioner, lutar sig mot och manar fram konspirationsfanatism."

Vi har att göra med så mycket mer än bara Finlands statsskuld och högervridning av vårt land, vår skuta. I debatter för och emot vår nuvarande ojämlighetsregering gäller det främst av allt Finland, nästan som en "isolerad ö" (jag lånar Kevins uttryck). Men vi sitter inte bara i samma båt som nation, utan i samma hytt i båten EU.

Sannfinländarna har väl lovat att under den pågående regerings-sitsen inte aktivt driva ett utträde ur EU. De har för tillfället lagt ambitionen på hyllan i väntan på lägligare tider. Men den försäkran gäller bara innanför Finlands gränser.

I EU-sammanhang kan Riikka Purras och Jussi Halla-ahos parti gå på i ullstrumporna (förlåt alla vänner av ull!), som Torbjörn Kevin understryker. Att Samlingspartiet, Kristdemokraterna och Svenska folkpartiet frivilligt – med berätt mod – bildade regering med Sannfinländarna handlar alltså inte enbart om att vidga samhällsklyftor, öka misär för enskilda medborgare i riket Finland, utan också om en målmedveten strävan att skjuta skutan EU i sank.

De partier som i samband med vårt senaste riksdagsval entydigt försäkrade att de inte skulle kunna tänka sig att ingå i regering med Sannfinländarna ska ha ett dubbelt tack. De stod inte endast upp för ett mänskligare Finland, utan dessutom för ett enhetligare EU, med Finland som "integrerande" medlemsstat.

Samlingspartiet, Kristdemokraterna och SFP däremot – ja, det ser ju i praktiken ut som om de närmast skulle ge EU på båten, vårda sin navel och ro åt annat håll i egen damm. Så ser det ut från en vidare horisont.

Gunnar Högnäs
Åbo

Bygg en oas för de unga i Helsingfors

Diskussionen går het om det fruktansvärda våldsdåden i Sverige. Vi försöker hitta lösningar, som ska hindra Finland att hamna i samma situation. Polisen, ungdomsväsendet, socialmyndigheterna och skolorna ska göra sitt bästa för att ändra kursen för dem som ser ut att vara i riskzonen.

Det här är bra, och det görs redan nu väldigt mycket fint ungdomsarbete.

Jag vill ändå lyfta fram att vi överlag behöver mera hälsofrämjande åtgärder för barn och ungdomar. Nu talas det mycket om straff och om stöd. Det behövs, men vi behöver också satsa på välmåendet, på att våra ungdomar kan träffas på trevliga platser och ha mera skoj med varandra.

Det är inte längre så, att det räcker med att reparera skador, sedan är allt bra. Allt är inte bra. Vi äldre

är vana med en värld som går mot det bättre. Tyvärr är vår värld inte längre sådan. Klimathot, krig, våld, prestationskrav och stress ökar. Dessutom ser det ut att bli ekonomisk recession.

Det ska vara gott att leva, särskilt för unga, som saknar längre perspektiv i sitt liv.

Problemen ser ut att vara störst i huvudstadsregionen. Där bor man ofta ganska trångt, vilket betyder att unga inte kan samlas hemma hos kompisar.

Jag föreslår att Helsingfors stad bygger en oas för unga i Böle lokallär. Där skulle finnas möjlighet till bastu, simbassäng, kafe, möjligheter till musik och dans tillsammans, möjligheter att sitta och prata, spela brädspel och annat. Rum för ljud och rörelse och rum för lugn samvaro.

Det kunde fungera lite i stil med

en simhall, det vill säga kosta lite, men inte för mycket. Trivsamma lokaliteter som skulle rymma många roliga möjligheter för alla unga i storstadsregionen.

Jag vet att det inte skulle vara billigt att genomföra. Det skulle kräva engagerad personal som både kan se till att utrymmena hålls i skick och att ungdomarna har det bra tillsammans. Gärna så, att de kan bilda klubbar och känna samhörighet oberoende av familjens historia och ursprung.

Nöjda unga går inte att locka in i brottslighet. De har inget intresse av sådant.

Hoppas att någon kreativ arktektgrupp och beslutsfattare i Helsingfors stad ville se denna potential, och jobba för den.

Kerstin Tarna
Kervo

Slovakien är EU:s nästa problem

EU ställer krav för medlemskap, men av en medlem är det svårt att kräva detsamma. Det har varit problem med Ungern och Polen, och nu verkar Slovakien bli följande gossen Ruda. Samtidigt förs det diskussioner om att ta in nya medlem-

mar. Förhoppningen är ju att ett EU medlemskap förhindrar att landet hamnar i Rysslands intressesfär.

Att lögn är tillåtet, eller rentav en livsbetingelse i Ryssland är inget nytt, även om det nu har bekräftats med öronbedövande styrka.

Tyvärr har folk som vuxit upp bakom järnridån konfronterats med samma förljugenhet sedan barnsben och anpassat sig till den. Kan vi lita på dessa länder?

Det är nödvändigt att införa en mekanism som möjliggör sanktioner

mot medlemsländer som öppet konfronterar EU:s principer och utrikespolitik. Det bör till och med vara möjligt att utesluta en medlem. Framför allt måste EU lyckas frångå enhällighetsprincipen. Utan att detta sker bör inga nya medlemmar accepteras.

Hur kunde Finland vara aktiv i strävan att uppnå nämnda förändringar?

Carl-Johan Blomstedt
Ingå

En man försöker svalka sig under en värmebölja i Rio de Janeiro i Brasilien i slutet av september. FOTO: BRUNA PRADO/AP/TT

Extrema vårar blir troligare

Våren har varit ovanligt varm med temperaturer över 40 grader i Sydamerika. Människans påverkan på klimatet har gjort det 100 gånger mer sannolikt med sådan extremvärme när det inte är sommar, enligt en ny studie.

Stora områden i Sydamerika har upplevt ovanlig värme under augusti och september.

Trots att det har varit tidigt om våren har temperaturen på vissa håll i Brasilien, Bolivia, Argentina och Paraguay nått över 40 gra-

der. Många sydamerikanska länder har också den varmaste vintern som hittills har uppmätts bakom sig.

Ökar sannolikheten

Sådan extremvärme bortom sommarmånaderna i Sydamerika skulle ha varit "extremt osannolik" utan människans påverkan på klimatet, enligt World Weather Attribution som drar slutsatsen att klimatförändringen gjort värmen 100 gånger mer sannolik.

Forskarnätverkets snabbanalys har tittat på de tio varmaste dagarna i rad i ett område som omfattar Para-

guay, centrala Brasilien och regioner i Bolivia och Argentina där värmen var som mest extrem i augusti och september.

Det naturligt förekommande väderfenomenet El Niño kan ha bidragit till viss del, menar forskarna. Men den allra största boven är klimatförändringen – som gjorde värmeböljan minst 1,4 grader varmare än vad den skulle ha varit utan mänsklig påverkan, enligt analysen.

"Oroväckande"

"Det är oroväckande att temperaturer över 40 grader om våren börjar bli vanliga i

FAKTA

World Weather Attribution

- World Weather Attribution är ett internationellt forskningsnätverk som analyserar klimatförändringarnas möjliga inverkan på extrema väderhändelser som stormar, extrema regn, värmeböljor, köldperioder och torka.
- Analyserna görs snabbt och har inte granskats av andra forskare enligt systemet "peer review". Men WWA-forskarna använder vetenskapligt erkända metoder och får inte sällan sina studier granskade och publicerade i tidskrifter vid senare tillfällen.

Källa: TT

Annmarkn.

På HBL:s annonsmarknad kan offentliga och privata intressegrupper dagligen annonsera!

Kontakta vår annonsavdelning under kontorstid 9.00-12.00 och 13.00-15.00: tfn 09-125 35 58, e-post annons@hbl.fi

HBL

SAMMANTRÄDEN

SVENSKA KLUBBEN
I HELSINGFORS

Onsdag 18.10 kl. 18.00
Klubbafton

Fredag 20.10 kl. 13.00
Flugans vänner sammankommer till lunch
Folktingssekreteraren Christina Gestrin
"Strategiska riktlinjer för att stärka svenska språket i det tvåspråkiga Finland"
Anmälan till henry.wiklund@hist.fi senast den 18 oktober

Onsdag 25.10 kl. 18.00
Ambassadör för digitalisering och ny teknologi Stefan Lindström, Utrikesministeriet
"Teknologi och geopolitik"
Förhandsanmälan

www.klubben.fi

VAROR KÖPES

Gör livet lättare
SÄLJ ÅT LASSE & MIA
dödsbon, lösöre.
Tfn 0500 418 303,
050 55 44 288, tack.

DIVERSE

Har du hjärtsjukdom eller har du genomgått ett ingrepp i hjärtat? Kom på FPA bekostad hjärtrehabilitering till Härmä!

Lediga platser finns till kurserna som börjar i oktober, januari och juni

Kursen bekostas av FPA och är kostnadsfri för deltagarna

För mera info kontakta
Jessica Havulehto
050 5160360
jessica.havulehto@harmankuntoutus.fi
www.harmarehab.fi

Sök i god tid!

Vaasantie 22,
Ylihärnä
Tfn (06) 483 1600
www.harmarehab.fi

Härmä Rehab & Spa

HBL

FÖLJ OSS

FÖLJER

[hufvudstadsbladet](https://www.instagram.com/hufvudstadsbladet)

facebook.com/hufvudstadsbladet

Hbl - Hufvudstadsbladet
@hufvudstadsbladet

4 500 Inlägg 18,9 k Följare 1 955 Följer

Till Er Tjänst

VARJE MÅNDAG, ONSDAG och LÖRDAG

Pris per rad: 157 euro/3 mån, 262 euro/6 mån, 450 euro/12 mån.
(Moms 24 % tillkommer)

ACKUMULATORER

AKKUKELLARI OY AB
Krabbv. 2, Östersundom / Hfrs
☎ 09 877 7732

ANTIKT

ANTI.K.FI

AUKTIONER

Stockholms
Auktionsverk
Helsingfors

Vi söker konst!
09 35 42 67 00

BEGRAVNINGSBYRÅER

ARMAS BORG, Anneg.12, t. 6129890

Begravningsbyrå
GRÖNROOS

Betjäna
med respekt

☎ 09 239 2688
Stora Byvägen 19,
Sibbo

AUKTIONER

**H
A
G
E
L
S
T
A
M
&
C
O**

SÖKES
KONST

Fabriksgatan
27 & 36
00150 Helsingfors
09-6877610
09-6877990
www.hagelstam.fi

BILTVÄTT

**HANDTVÄTT
AV BILAR**
sedan 2004
Sjömansgatan 39 H:fors
050-5642980

BYGGTJÄNSTER

**Uudenmaan Rakennus
& porauspalvelu oy**
044 9577198
Borrning av jordvärme &
vattenbrunnar samt fällning av
snö från tak (både små samt
stora fastigheter).

BÅTAR SÄLJES

Välkommen till
vår permanenta
båtutställning i
Söderkulla

M
MARINO
www.marino.fi
09 272 1422

BÅTAR KÖPES

Båtar köpes
Frågor?
0400822107
tony.wuorio@gmail.com

CYKLAR

UNDEVIK BOBBORNA, CYKLA!
PAPA'S BIKE
040 592 4664 • 040 545 6859
PYORAHUOLTO.COM
041 546 3090 • 040 719 9475
DRUMSÖVÄGEN 11 & 14
Kona, Specialized, Frog, Pelago

DISPONENTBYRÅER

Oy Estlander & Co Ab
Annegatan 25, Hfrs
0108370800, WWW.ESTLANDER.FI

DRICKSVATTEN

DRICKSVATTEN
ur hav, sjö
eller brunn.

juomavesi.fi

040 520 1899
Mikael Hjort

050 540 9337
John Oiling

JÄRNAFFÄR

Byggfix
Kalkstrandsvägen 71,
Söderkulla
tel. 050 431 0177

IT-TJÄNSTER

Er stiftelse behöver
Desky
Bidragshantering
Ansökningar in, behandling
och utskick till sökande. Enkelt
för hela styrelsen. Praktiska råd
och utbildning ingår.
010 324 8890 / get.desky.fi

SERVICEBOENDE

Bertahemmet har hyreslägenheter,
privat & trygg omvårdnad dygnet runt
med helpension för seniorer. Service-
sedelmöjlighet. Gästrum för tillfälligt
boende, t.ex. under rörsanering. Tfn
09-4774 7229 vardagar 8-16.

SIMBASSÄNGER

**Den mest sålda
poolen i Norden**

UIMARI

Se vår
Hemsida!

10 års Garanti

0500 452 367 09-2711005
www.uimari.net

TEXTTJÄNSTER

TEKSTIPAJA
Ulla

Behöver du hjälp med
texter på finska?
www.tekstipaja.fi
johanna@tekstipaja.fi

UNDERHÅLLNING

Trollkonstnär
Robert Jägerhorn
Företags- och privatfester
jagerhorn.fi
0405006552

VAPENHANDLARE

FINN ENTERPRISE

Största urvalet kvalitets-
vapen för jakt/hobby nya o.
beg. (även köpes), sedan 1960
N.kajen 22 Hfrs ☎ 135 4455.
Mobile 040 538 3536
william.wadstein@finnenterprise.fi
www.finnenterprise.fi

VINYLSKIVOR

ROCK JAZZ BLUES FOLK COUNTRY CLASSIC
www.vinylmusic.fi
Vi vill köpa dina LP-skivor
Österviksgatan 22B, Drumsö
ons 12-18 och lör 11-15 Tel. 0400 303 300

Vill du annonsera
i HBL?

Kontakta oss: annons@hbl.fi

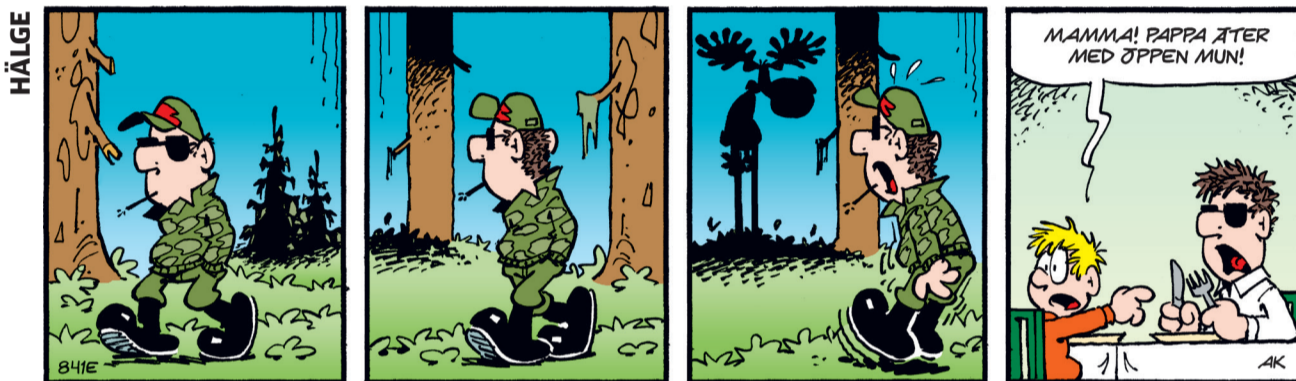
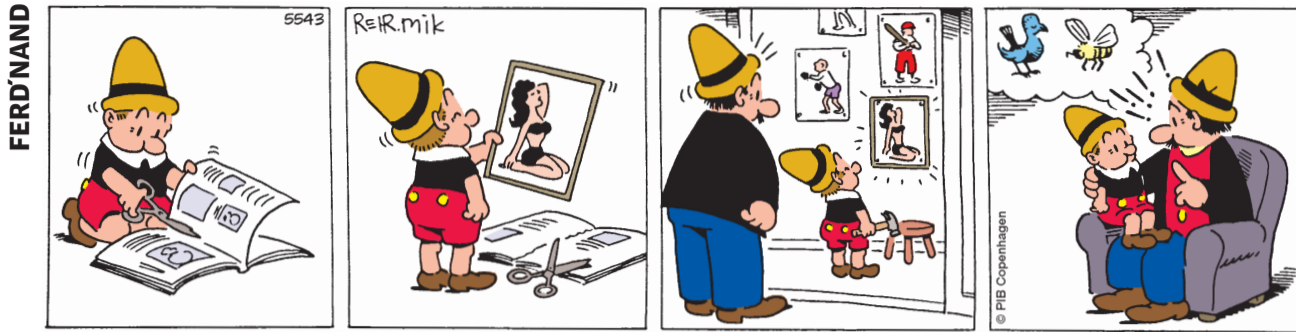
HBL

Till Er Tjänst

Varje måndag, onsdag
och lördag

Serier

K-DOKU LÄTT

Fyll i rutorna så att siffrorna 1-6 förekommer en gång i varje vågrät och lodrät rad. I första rutan av varje markerat fält finns en angiven summa och ett räknesätt. Siffrorna som skrivs in i fältet ska tillsammans ge den angivna summan när räknesättet används.

60×		24×	48×	6×	
					50×
18×		2×			
	60×		5×	12×	24×
2/		15×			
			18×		

SUDOKU SVÅR

		5	9	7				
	3		6	2				5
8				5				
				4				
	5		9	1			8	
	6	7						3
9			8					6
6								7
		2						

6	1	3	5	2	4
3	18	13	5	2	7
4	24	12	6	9	1
2	12	10	3	1	6
5	10	11	4	5	8
3	15	14	1	4	6
2	9	12	3	1	4
5	10	11	4	6	2
3	15	14	1	4	6
2	9	12	3	1	4

5	8	2	1	7	6	3	9	4
6	4	3	2	5	9	8	1	7
9	7	1	8	4	3	5	2	6
1	6	7	5	8	2	9	4	3
3	5	4	7	9	1	6	8	2
2	9	8	3	6	4	1	7	5
8	2	6	4	1	5	7	3	9
7	3	9	6	2	8	4	5	1
4	1	5	9	3	7	2	6	8

Ladda ned nyhetsappen HBL Nyheter och lyssna på månadens ljudbok

Obs! Kom ihåg att uppdatera appen till senaste version ifall du redan har den installerad.

månadens ljudbok

MÅNADENS LJUDBOK I OKTOBER

Klara är i trettioårsåldern och har ett halvbra jobb i Stockholms mediavärld. Hon har bulimiska tendenser och problem med magen men hon har också något mycket fint: en livlig fantasi. Som dessvärre hakat upp sig på Patrik Lundgren, hennes chef som är lika karismatisk som störig. Hon måste få Patrik Lundgren att tänka på henne till vilket pris som helst. Nu är det Klaras tid att styra och ställa.

Förmån för dig som prenumerant

TV MÅNDAG 16 OKTOBER

YLE TV1

19.00 Sanditon.

6.25 Yles morgon. 9.30 Halv sju. 10.00 Nolly - en såpastjärnas fall. 10.45 Korta djurhistorier. 10.55 Droppen. 11.00 Guds-tjänst. 12.00 Fem fenomen inom medicin. 12.30 Recept på kärlek och mord.

13.15 Kärlek bortom polcirkeln
14.35 Levande arkiv: Lapplänningen vid Naltjärvi
14.55 Yles morgon - bästa bitarna
15.50 Arto Nyberg
16.35 Yle Nyheter på lätt finska
16.40 Yle Oddasat
16.45 Novosti Yle
16.50 Yle Nyheter på teckenspråk
16.55 Yle Nyheter från din region
17.00 Yle Nyheter 17.00
17.10 Recept på kärlek och mord
18.00 Yle Nyheter 18.00
18.21 Halv7 i dag
18.23 Yle Nyheter från din region
18.30 Halv sju
19.00 Sanditon
19.48 En stund i naturen
20.00 MOT
20.29 Yle Nyheter 20.30
20.55 Sportrutan
21.00 A-studion
21.45 Yle Nyheter 21.45
21.49 Sportrutan
21.53 Yle Nyheter Nyhetsfinland
22.00 Hormoner!
22.46 Oddasat
23.00 Prisma: Hemligheten bakom att bli superäldring
23.51 Halv sju
0.20 Valplive.

YLE TV2

20.00 Soffpotatisarna.

6.50 Lilla Tvåan. 6.51 Namnsdagsgratulationer: 16.10. 6.53 Snurrefåglarna. 7.04 De modiga jössarna. 7.11 Lilla Tvåan. 7.14 Kummingsgränden 19. 7.21 Nalles visor. 7.23 Barbapapa. 7.34 Lilla Tvåan. 7.35 Vov-patrullen. 7.57 Namnsdagsgratulationer: 16.10. 7.59 Lilla Tvåan. 8.00 Galaxen. 8.01 Tero fixar. 8.12 Skattsökarna. 8.24 Galaxen i sociala medier.
8.25 Mumenväggi
8.47 Chicky Kyckling
8.50 Gympastund: Stolgympastik
9.00 Skärgårdens hjältar
9.30 Feta förhållanden
10.00 På väg till toppen: Excel Esports
10.31 Färdmat på isländskt vis
11.05 Antikduellen
11.35 Allt till salu
12.05 Från buse till bästis
12.45 Den sjukt vackra hunden
13.15 En tvättäcka lantis
13.43 Huvudet i kläm
14.25 Taronga Zoo
15.10 Aldrig mer kebab
16.00 Husdrömmar
17.00 Lilla Tvåan
17.56 Lilla Tvåan önskar post
18.00 Stora sytävlingen
19.00 Från villebråd till måltid
19.45 Natursköna Åland: Hösten
19.55 Sagor om sjöarna
20.00 Soffpotatisarna
20.50 Yle X Otto
21.00 Kvinnor i försvaret 4
22.00 Huset
23.00 Kustens beskyddare

MTV3

19.30 Salatut elämät.

6.15 Aamusää
6.25 Huomenta Suomi
10.00 Emitterdale (R)
11.00 Kauniit ja rohkeat (R)
11.30 ARPA.FI
12.30 Tanssii Tähtien Kanssa (R)
14.30 MTV Uutiset Live
15.00 Dirty House Rescue (R)
16.00 Maajussille morsian: Kaikki tarinat (R)
16.30 Kauniit ja rohkeat
16.58 Uutiset
17.04 Päivän sää
17.05 Viiden jälkeen
17.25 Uutiset
17.30 Viiden jälkeen
17.55 Uutiset
18.00 Päivän sää
18.05 Viiden jälkeen
18.30 Emmerdale
19.00 Seitsemän Uutiset
19.20 Päivän sää
19.25 Tuloruutu
19.30 Salatut elämät Del 4477.
20.00 Maajussille morsian Jakso 8/12. Ensimmäinen treffipäivä. Ensimmäisenä treffipäivänä maajussit lähtevät selvittämään löytykö yhteistä säveltä ja kemiaa.
21.00 Kansan vihollinen
22.00 Kymmenen Uutiset
22.20 Päivän sää
22.25 Tuloruutu
22.35 Hockey Night tien päällä (R)
23.05 Tämä on tämä (R)
0.05 Tietäjät tietää. 1.25 Olet mitä syöt. 2.15 Kaappaus keittiössä. 3.05 Suurmestari Ruotsi. 4.15 Kova laki.

TEEMA & FEM

21.00 Efter Nio.

7.55 BUU-klubben
8.25 Djur med Julia
8.40 Jaktliv
9.10 Antikmagasinet
9.40 Husdrömmar
10.40 Med sikte på Santiago de Compostela
11.00 Lofotens fiskemästare
12.00 Agatha Christie - kvinnan bakom deckarna
12.55 Konstnärsliv
13.35 Moderslandet
14.55 Vägröjarna: Peggy Guggenheim
15.00 La Promesa - hemligheternas herrgård
16.00 Damernas paradiset i Milano
16.40 Mer om filmen: Massor av whisky
17.00 Sov gott
17.45 Livet - berättelser från Svenskfinland
17.55 Yle Nyheter TV-nytt
18.00 BUU-klubben
18.30 Himaliiv: Livet med neuroborrelis
18.50 Loppistipsen
19.00 Dödlig drömkropp Del 1.
19.29 Yle Nyheter TV-nytt
19.55 Helene kollar läget Del 2.
20.54 Klipp ur Strömsö Man kan köpa omälade träfigurer i hobbyaffärer och måla dem själv. Camilla Forsén-Ström låter sig inspireras av Egypten.
21.00 Efter Nio
22.00 Solsidan Del 1.
22.25 Gaslight

SVT1

21.00 Allt för Sverige.

6.15 Landet runt
7.00 Morgonstudion
11.00 Hemmagympa med Sofia (R)
11.20 Love child (R)
12.05 Sportspegeln
12.35 Landet runt
13.20 Sverige! (R)
13.50 Berlin med Beppe (R)
14.00 Med Lars Monsen på villovägar (R)
15.00 Engelska Antikrundan
16.00 Hundra procent bonde (R)
16.30 Så ska det låta
17.30 Fröken Frimans krig (R)
18.30 Sverige idag Svenskt nyhetsmagasin från 2023.
19.00 Rapport
19.17 Kulturnyheterna
19.28 Sportnytt
19.33 Lokala nyheter
19.45 Fråga doktorn Svenskt hälsomagasin från 2023. Del 27 av 36.
20.30 Rapport
20.55 Lokala nyheter
21.00 Allt för Sverige Svensk realityserie från 2023. Del 1 av 8.
22.00 Bästa dejten Svensk dokumentärserie från 2023. Del 2 av 3. De fyra dejtarna gör sitt bästa för att följa dejtingcoachernas råd, men tappar hoppet när resultaten uteblir.
22.50 Lokala nyheter
23.00 Carmen curlers
0.00 Rapport. 0.05 Once upon a time in America. Amerikansk-italiensk kriminalfilm från 1984.
3.45 Hagamannen. 5.45 Sverige idag.

SVT 2

21.00 Vetenskapens värld: Månens baksida.

9.00 Alors grammair ! (R)
9.12 Kortfilmsklubben - franska (R)
9.22 Kortfilmsklubben - finska (R)
9.38 Finska med Liam (R)
9.47 Barnen som överlevde Förntelsen - romani chib/arli (R)
10.00 Forum
13.00 Rapport
13.03 Forum
17.00 Rapport
17.05 Forum
17.15 Gudstjänst (R)
18.00 15 minuter på teckenspråk Svenskt nyhetsmagasin från 2023. Får man donera dövhets?
18.15 Nyheter på lätt svenska
18.20 Nyhetstecken
18.30 Oddasat
18.45 Uutiset
18.55 Anslagstavlan
19.00 Tennis: Nordic Open Nordic Open. Första dagen.
21.00 Vetenskapens värld: Månens baksida Svenskt vetenskapsmagasin från 2023. Hittills har nästan alla månlandningar skett på den sida av månen som vi ser från jorden. Även 17/10.
22.00 Aktuell
22.46 Sportnytt
23.00 Ekonomibrån
23.30 Med våra ögon (R)
0.00 Skolan på Island. 0.30 Agenda. 1.15 Dean Martin - kungen bland crooners. 3.00 Sportnytt. 3.15 Nyhetstecken.

NELONEN

6.00 Bing
6.05 Pyjamashjältarna
6.30 Smurffit
6.40 Miraculous: Ladybugs och Cat Noirs äventyr
7.05 Lego Friends: Vänner på viktigt uppdrag
7.15 Lego Ninjago
7.30 Tara Duncan
7.40 S.A.S.H!
7.55 Angry Birds Toons
8.00 Högholmen
9.00 Villa & Utedass
10.00 De rika och de fattiga
11.00 Super deals
12.00 Onnenarpa
13.55 Garden rescue
14.55 De rika och de fattiga
15.55 Onnenarpa
16.00 Mysteriet om herr Länk
17.55 MasterChef Australien
19.30 Survivor Finland Del 8 av 16.
20.58 Keno ja Synttärät
21.00 Lejongrottan Finland Del 6 av 8. Idag får lejonen bekanta sig med empatiskt knackande, personlig träning, rätter med bondböner och snoppljus. En inhemsk realityserie.
22.05 Separationer och försoningar Del 1 av 8. Pirjo Lonka näyttelee psykologia, joka ratkoo eronneiden parien kiistoja lasten huoltajuudesta.
22.35 Kungen av Los Angeles Del 3 av 10.
23.05 Veikkausliiga - Oletko valmis?
23.10 De svekfulla Del 6 av 8.
0.40 Poliserna 2022. 2.40 Gränsbevakarna Australien. 3.10 Arman och Finlands brottsmysterier.

ÖVRIG TV

SUB FI

6.30 Teletapit. 6.55 Muumilaakson tarinoita. 7.40 Code Lyoko: Evolution. 8.05 Oggi ja torakat. 8.30 Professori Balthazar. 8.35 Paavo Pesusieni. 9.00 Simpsonit. 9.30 Fajia hoitaa. 10.00 Moderni perhe. 10.30 ARPA.FI. 11.30 Poliisit UK: Ajojahti. 12.30 Paavo Pesusieni. 13.00 Simpsonit. 14.00 Alone - yksin erämaassa. 15.00 Ruotsin surkein kuski. 16.00 Gassed Up. 17.00 Simpsonit. 18.00 Poliisit UK: Ajojahti. 19.00 Alone - yksin erämaassa. 20.00 Frenidit. 21.00 Subleffa: Matrix. 23.45 Kulttijohtajat oikeuden edessä. 0.45 Valtateiden sankarit. 1.45 Ruotsin surkein kuski. 2.45 Simpsonit.

LIV FI

9.00 Mysteriäulaajat - I Can See Your Voice Suomi. 10.30 Annan herkulliset leivonnaiset. 11.00 Suurin pudottaja Suomi. 12.00 Koti koiralle UK. 13.00 Huvila & Huussi. 14.00 Brittien ökyimät myyntikohteet. 15.00 Amispäiväkirjat. 15.30 Farmi Suomi. 17.00 Puutarhan pelastajat. 18.00 Sinkkuillallinen. 19.00 Christoffer Strandberg Show. 20.00 Remppa vai muutto. 21.00 Tähdet, tähdet. 22.30 Kumman kaa. 23.30 Sinkkuillallinen. 0.30 Remppa vai muutto. 1.30 Christoffer Strandberg Show. 2.30 DOC.

JIM

9.00 Renovera eller flytta Finland. 10.00 Ett nytt liv i södern. 11.00 Gränsbevakarna Kanada. 12.00 Ice Airport Alaska. 13.00 Finlands auktionskung. 14.00 Nu eller aldrig. 15.00 Lejongrottan USA. 16.00 Ett nytt liv i södern. 17.00 Trucking hell. 18.00 Pantbanken. 20.00 Finlands auktionskung. 21.00 Duudsonit tuli taloon. 22.00 Lejongrottan Finland. 23.00 Kummeli esittää: Kontio & Parmas. 0.00 Specialtrupperna. 1.00 Arman under Polstjärnan.

KUTONEN FI

6.20 Romuaittojen aarteet. Del 9 av 10.
6.40 Barnwood Builders. Del 8 av 13.
7.25 Museoiden mysteerit. Del 23 av 24.
8.15 Alaskan rautatiet. Del 9 av 10.
9.05 Fast n' loud. Del 4 av 16.
10.05 Car Fix. Del 9 av 13.
11.10 Lone Star Law. Del 8 av 12.
12.20 Valmistuksen salat. Del 4 av 26.
13.20 Museoiden mysteerit. Del 24 av 24.
14.20 Pontikankeittäjä. Del 20 av 20.
15.30 Evergladesin vartijat. Del 1 av 6.
16.40 Top Gear. Del 4 av 7.
18.00 Romuautot rahaksi. Del 5 av 10.
19.00 Ultimate Escape Suomi. Del 2 av 9.
19.55 Latela 2023. Del 7 av 16.
21.00 Top Gear. Del 5 av 7.
22.15 Top Gear. Del 6 av 7.
23.30 Poliisien matkassa. Del 3 av 20.
0.30 Gold Rush - Kultakuume. Del 12 av 26.
1.45 Merten sankarit. Del 14 av 17.
2.50 Lone Star Law. Del 8 av 12.
3.50 Barnwood Builders. Del 9 av 13.
4.50 The Dead Files. Del 3 av 13.

TV5 FI

6.10 Rantataloa etsimässä. 7.00 Beat Bobby Flay. 7.45 Rakastaa, ei rakasta. Del 14 av 16.
8.30 Kiinteistöveljekset. Del 16 av 26.
9.25 Asonnon metsästäjät. Del 13 av 13.
10.25 Rantataloa etsimässä. Del 2 av 13.
11.25 Alaskan rakentajat. Del 5 av 12.
12.25 Restaurant: Impossible. Del 7 av 16.
13.30 Beat Bobby Flay. Del 12 av 13.
14.35 Rakastaa, ei rakasta. Del 15 av 16.
15.40 Kiinteistöveljekset. Del 15 av 26.
16.50 Vuosisadan ryöstöt. Del 6 av 6.
18.00 Koukussa naimisiinmenoon. Del 2 av 6.
19.00 Rakkautta yli rajojen Norja. Del 2 av 8.
19.55 Supertähtien yllätysremontit. Del 4 av 16.
21.00 Eliudakon tähdet. Del 7 av 10.
22.00 Elokuva: Lumikki ja metsästäjä. 0.30 Elokuva: Queen & Slim. I rollerna: Daniel Kaluuya, Jodie Turner-Smith, Bokeem Woodbine. 3.25 Naked Attraction Suomi. 4.35 Alaskan rakentajat.

TV4

6.10 Hem till gården. 6.35 Köket. 6.45 Nyhetsmorgon. 13.00 TV4Nyheter. 13.10 TV4Vädet. 13.15 Köket. 13.25 Hem till gården. 13.55 Bytt är brytt. 14.55 En plats i solen. 16.55 Grand designs Australien. Australisk livsstilsserie från 2022. Del 2 av 16.
18.00 Efter fem. Svenskt aktualitetsprogram från 2023. Del 56 av 114.
19.50 Keno. 20.00 TV4Nyheter. 20.20 TV4Vädet. 20.30 Robinson. Svensk realityserie från 2023. Del 11 av 50.
21.00 Mauri - vad hände sen? Svenskt underhållningsprogram från 2023. Del 2 av 6.
22.00 Luciano - dansbandsstjärnan från Rinkeby. Svensk underhållning från 2023. Del 3 av 4.
23.00 TV4Nyheter. 23.40 Ekonominyheter. 23.55 TV4Vädet. 0.00 Fire country. 0.55 Law & order: Special victims unit. 1.50 Savage river. 2.55 The rookie. 3.45 En plats i solen. 5.35 Unga föräldrar.

TV3

7.00 Frusna vägar. 7.55 Pacific Blue. 8.50 Undercover boss US. 9.40 Stugfixarna Norge. 10.35 The mentalist. 11.35 Masterchef USA. 12.35 Project runway. 13.40 Lyxfällan. 14.50 The real housewives of Atlanta. 15.55 Gordon Ramsay's 24 hours to hell and back. 16.55 The mentalist. Amerikansk kriminalserie från 2009. Del 14 av 23.
17.55 Frusna vägar. Svensk realityserie från 2021. Del 1 av 8.
19.00 Lyxfällan. Svensk livsstilsserie från 2022. Del 8 av 15.
20.00 Vänner. Amerikansk komediserie från 2002. Del 5 av 24.
21.00 Svenska truckers. Svensk realityserie från 2023. Del 7 av 8.
22.00 Högspanning. Svensk realityserie från 2023. Del 2 av 10.
23.00 Rädsdrams ögonblick. 0.00 Vänner. 1.15 Brottskod: Försvunnen. 2.15 NCIS. 3.10 NCIS: Los Angeles. 4.10 Chicago Med. 5.05 Brottskod: Försvunnen.

RADIO

YLE VEGA

7.00 Nyheter. 7.10 Vega Morgon. 7.30 Regionalt. 7.33 Vega Morgon. 8.00 Nyheter. 8.20 Vega Morgon. 8.30 Regionalt. 8.33 Vega Morgon. 9.00 Nyheter. 9.10 Vega Förmiddag. 9.54 Andrum. 10.00 Nyheter. 10.03 Vega Förmiddag. 11.00 Nyheter. 11.03 Vega Förmiddag. 11.30 Yle Nyheter på lätt svenska. 11.35 Vega Förmiddag. 12.00 Tolvslaget från Åbo domkyrka. 12.01 Nyheter. 12.03 Slaget efter tolv - dagens debatt. 12.45 Väder- och sjörapport. 13.00 Nyheter. 13.03 Vega Eftermiddag. 14.00 Nyheter. 14.03 Vega Eftermiddag. 15.00 Nyheter. 15.03 Vega Eftermiddag med måndagspanelen. 16.00 Yle Nyheter och sport. 16.09 Vega Eftermiddag. 17.00 Yle Nyheter med väder och Nyhetspodden. 17.30 Vega Kulturkväll. 18.00 Nyheter. 18.03 Vega Kulturkväll. 19.00 Nyheter. 19.15 Aftonandakt. 19.22 P1 Dokumentär Miniserie: Hoarders - Kerstins prykkaos, del 1/3. 19.45 Vega Musik. 20.00 Nyheter. 20.03 Grönroos Garage med Hondra Öl. 21.00 Nyheter. 21.03 Lördagsgästen: Maria Ylipää. 22.00 Nyheter. 22.15 Språket: Så fuckar ordet fuck med svensk grammatik. 22.45 Kvanthopp - det du inte visste att du ville veta. 23.20 Vega Musik. 0.00 Nattklassiskt.

YLE X3M

7.00 X3M Morgon. 11.00 Supernova. 14.00 X3M Eftermiddag. 16.30 X3M:s bästa. 21.00 P1 Dokumentär: Miniserie: Hoarders - Kerstins prykkaos, del 1/3. Del 1. Hoarders - Kerstins prykkaos, del 1/3. 22.00 Yle Vega. 0.00 Nattklassiskt.

YLE VEGA

Hfrs 101.1 Vasa 101.0 Åbo 101.4 Ekenäs 99.7 Borgå 95.9 Åland 93.1 Kronoby 102.7 Euraämne 103,07

YLE 3XM

Helsingfors 98,9, Vasa 97,3, Åbo 98,2, Ekenäs 102,5, Borgå 102,2, Åland 104,9, Kronoby 99,7, Kristinestad 98,6, Björneborg 99,4

YLE RADIO SUOMI FI

6.00 Yle Uutiset ja sää. 6.05 Alueradio. 7.00 Yle Uutiset ja sää. 7.10 Urheiluradio. 7.13 Alueradio. 7.50 Merisää. 7.53 Alueradio. 8.00 Yle Uutiset ja sää. 8.10 Urheiluradio. 8.13 Alueradio. 9.00 Yle Uutiset. 9.05 Urheiluradio. 9.10 Sää. 9.11 Alueradio. 10.00 Yle Uutiset. 10.02 Radio Suomen Päivä. 10.30 Yle Uutiset alueeltasi. 10.33 Radio Suomen Päivä. 11.00 Yle Uutiset. 11.02 Radio Suomen Päivä. 11.30 Yle Uutiset alueeltasi. 11.33 Radio Suomen Päivä. 12.00 Yle Uutiset ja sää. 12.10 Urheiluradio. 12.13 Radio Suomen Päivä. 12.45 Merisää. 12.55 Radio Suomen Päivä. 13.00 Yle Uutiset. 13.02 Paikka auringossa. 14.00 Yle Uutiset. 14.02 Alueradio. 15.00 Yle Uutiset. 15.02 Alueradio. 16.00 Yle Uutiset ja sää. 16.10 Urheiluradio. 16.13 Alueradio. 17.00 Yle Uutiset ja sää. 17.10 Urheiluradio. 17.13 Alueradio. 18.00 Yle Uutiset. 18.02 Radio Suomen Iltä: Sanna Pirkkalainen ja Matti Ylönen. 18.08 Urheiluhullut. 18.46 Radio Suomen Iltä: Sanna Pirkkalainen ja Matti Ylönen. 18.50 Merisää. 18.55 Radio Suomen Iltä: Sanna Pirkkalainen ja Matti Ylönen. 19.00 Yle Uutiset ja sää. 19.02 Urheiluradio. 19.05 Radio Suomen Iltä: Sanna Pirkkalainen ja Matti Ylönen. 20.00 Yle Uutiset. 20.02 Sää. 20.03 Radio Suomen Iltä: Sanna Pirkkalainen ja Matti Ylönen. 21.00 Yle Uutiset. 21.02 Urheiluradio. 21.12 Yle Uutiset selkosuomeksi. 21.17 Radio Suomen Iltä. 21.50 Merisää. 21.55 Radio Suomen Iltä. 22.00 Yle Uutiset ja sää. 22.05 Urheiluradio. 22.08 Yöradio - toiveiden yö. 23.00 Yle Uutiset. 23.02 Yöradio - toiveiden yö. 0.00 Yle Uutiset. 0.02 Yöradio. 1.00 Yle Uutiset ja sää. 5.30 Yle Uutiset ja sää. Uutiset ja sää radiossa. 5.32 Radio Suomen Varhaisaamu. Olli Haapakangas. 5.50 Merisää. Merisää. 5.52 Radio Suomen Varhaisaamu. Olli Haapakangas.

Kronobysändaren 97,6 Mhz, Vasa 94,8 Bötombergen 94,2, Vasa kabelnät 93,8

YLE RADIO 1 FI

6.00 Yle Uutiset ja sää. 6.05 Aamusoitto. 6.35 Hartaita säveliä. 6.50 Aamu-hartaus. 6.59 Hyvää huomenta. 7.00 Yle Uutiset ja sää. 7.10 Aamusoitto. 7.53 Ykköskolumni. 7.59 Hyvää huomenta. 8.00 Yle Uutiset ja sää. 8.10 Ykkösaamu. 9.00 Yle Uutiset. 9.05 Muistojen bulevardit. 10.00 Virtasen taloushistoria. 11.00 Välilevyjä: Musiikin toimet ja toimetuudet. 11.57 Päivän mielteläuse ja Turun tuomiokirkon kello lyö 12. 12.00 Yle Uutiset ja sää. 12.10 Elävä historia: Kullan himoa ja pitkää ikää - 2000 vuotta alkemian historiaa. Kullan tekeminen alkemian keinoin on kiehtonut ihmiskuntaa jo pari tuhatta vuotta. 13.00 Poliittikkaradio. 13.30 Klassinen kattaus. Offenbach: Valsi oper. Orfeus Manalassa (Laajennettu 2. versio) (Berliinin saksalainen SO/Howard Griffiths). 14.30 Luomiskertomus: Paras englanniksi kirjoitettava nykynovelli Maraku Päckilän suomennettuna. Kääntäjä Maraku Päckilä suomensä Saundersin novellikokeelman "Vapautuksen päivä" ("Liberation day", 2022). 15.00 Yle Uutiset. 15.02 Kulttuuriryökön: Syksyn teatterivinkit. 15.55 Yle News. 16.00 Yle Uutiset ja sää. 16.10 Faunin iltapäivä. Erkel: Czárdás oopp. Bánk Bán (Tonavan SO/Domonkos Héj). Glazunov: Trubaduurlaulu (Arto Noras, sello, ja Kuopion KO/Markus Lehtinen). 17.00 Yle Uutiset ja sää. 17.10 Uutispodcast. Otsikoiden takana joka arkipäivä. 17.35 Keinuva talo - Mika Kauhainen: Iloa tulvii musiikista. 18.35 Hengellisen musiikin toivekonsertti. 18.50 Iltahartaus. 19.00 Yle Uutiset ja sää. 19.02 Maanantaitulet: Dekkari-iltä. 21.00 Radioteatteri esittää: Rakkauden hullu Don Quijote 3/4. Del 3. Rakkauden vuoksi syvyyskivi. 22.00 Yle Uutiset ja sää. 22.05 Lukulamppu. 22.14 Hyvää yötä. 22.15 Yöklassinen.

Kronobysändaren 91,4 Mhz, Vasa 87,8 Bötombergen 88,9, Vasa kabelnät 88,7

ÖVRIG TV

STAR CHANNEL FI

6.40 Lapin poliisit. **7.00** Moderni perhe. **7.40** Ensimmäyksellä. Del 5 av 24. **8.00** Simpsonit. Del 12 av 22. **8.45** Moderni perhe. Del 7 av 24. **9.25** Silent Library Suomi. Del 10 av 18. **9.50** Miehen puolikkaat. Del 22 av 24. **10.15** Simpsonit. Del 1 av 13. **11.10** Family Guy. Del 18 av 20. **12.05** Simpsonit. Del 12 av 22. **13.00** Tuho-osasto. Del 11 av 22. **13.30** Huutokaupan metsästäjä Suomi. Del 2 av 24. **14.00** Master Cleaners Suomi. Del 2 av 10. **15.00** Castle. Del 20 av 24. **17.00** Tuho-osasto. Del 12 av 22. **17.31** Miehen puolikkaat. Del 22 av 24. **18.00** Rillit huurussa. Del 14 av 23. **19.00** Family Guy. Del 20 av 20. **20.00** Simpsonit. Del 14 av 22. **21.00** Rillit huurussa. Del 16 av 23. **22.00** 9-1-1. Del 7 av 18. **23.00** Miehen puolikkaat. Del 23 av 24. **0.05** Family Guy. Del 20 av 20. **0.55** Simpsonit. Del 14 av 22. **2.00** Castle. Del 20 av 24. **3.50** Nuori MacGyver. Del 20 av 23. **4.40** Miehen puolikkaat. **5.40** Family Guy.

AVA FI

6.00 MTV Uutiset Live. **6.30** Unelma-asunto auringon alta. **7.30** Huippuhottellien pyörteissä. **8.30** Valitut Palat Collection. **9.00** Unelma-asunto auringon alta. **10.00** Grand Designs - unelma-asunnot. **11.00** Kaappaus keittiössä. **12.00** Emmerdale. **12.30** Lüksusluukaalit: Ryanin miljoonaremontti. **13.00** Botched: Mokautut kauneusleikkaukset. **14.00** Suomen kaunein koti. **15.00** Unelma-asunto auringon alta. **16.00** Lemmen viemää. Del 4058. **17.00** Grand Designs Suomi. Del 4 av 11. **18.00** Leilan superuokaa. Del 4 av 10. **18.30** Koko Britannia leipoo. Del 4 av 10. **20.00** MasterChef Suomi: Professionals. Del 6 av 10. **21.00** Maajussille morsian. Del 8 av 12. **22.00** Maajussille morsian: Kaikki tarinat. Del 5 av 8. **22.30** Tanssii Tähtien Kanssa. Del 7 av 13. **0.30** Botched: Mokautut kauneusleikkaukset. **1.25** Tohtori Facelift. **2.20** Unelma-asunto auringon alta. **3.15** Hamilton. **4.10** MTV Uutiset Live.

KUNSKAPSKANALEN

16.00 Att inventera björn. **16.15** Publicera eller protester. **17.15** Integration bland unga. Svenskt samhällsprogram från 2023. **18.00** Egenland – Finland är fantastiskt. Finsk reseserie från 2020. Del 3 av 14. **18.10** Studio natur. Svenskt naturmagasin från 2023. Del 6 av 8. **18.40** Mossans fantastiska egenskaper. Dokumentär från 2022. **19.35** Kalahariöknen. Fransk dokumentärserie från 2022. Del 1 av 2. **20.25** Brittiska kusten med Kate Humble. Brittisk reseserie från 2021. Del 8 av 8. **21.10** Historiska uppinningar. Australisk dokumentärserie från 2022. Del 4 av 6. **22.00** Gift med bästa vännen. Irländsk dokumentär från 2021. **22.50** Natursköna tågrosor i världen. Brittisk reseserie från 2022. Del 1 av 9. **23.35** Antikens riken. Brittisk dokumentärserie från 2023. Del 2 av 6. **0.25** Vandrings längs övergiven räls. Brittisk reseserie från 2020. Del 7 av 8. **1.10** Sanning och lögn genom historien.

SVT BARN

12.05 Space Nova. **12.30** Djungelpuls. **12.35** Gigantosaurus. **12.45** Superduper-asgrymt! **13.00** Helmis undervattensvärld – finska. **13.07** Tripp, Trapp, Träd-sagor på finska. **13.10** Lilla prinsessan. **13.20** Modiga kaniiner. **13.25** Abel och Fant. **13.35** Pippi Långstrump. **14.00** Andys förhistoriska äventyr. **14.15** Andys akvatiska äventyr. **14.30** Berit söker jobb – romani. **14.50** Ranchen. **15.15** Mustangs FC. **15.40** MI High. **16.05** Jobbtigt läge. **16.35** Tracy Beaker kommer tillbaka. **17.00** Backstage. **17.25** Hank Zipzer – världens bästa underprestere. **17.50** Den ostoppbara gula yetin. **18.00** Ett fall för KLURÖ. **18.15** Smurfarna. **18.25** Greta Griso. **18.30** Hur vet du det? **18.40** Bara vanligt vatten. **18.45** Vi är Europa. **18.50** Min hobby. **19.00** Mini-Agenterna. **19.10** Mumfie. **19.15** Octonauterna. **19.30** Snicke-snackarn. **19.45** Space Nova. **20.15** Lilla Aktuellt. **20.25** Pinsamheter. **20.50** Grizzly och lämlarna.

KANAL 5

6.10 Sommaren med släkten. **6.40** Gärdsgårdsserien. **7.00** House hunters international. **7.25** Good bones. **8.10** Älskar, älskar inte. **8.55** Välkommen till Köping. **9.45** Sofias änglar. **10.40** Wahlgrens värld. **11.50** Grey's anatomy. **12.55** Vägens hjältar. **13.55** Sommaren med släkten. **15.00** Jeopardy! **16.05** Bättre sent än aldrig. **17.05** Tunnelbanan. **18.15** Vägens hjältar. Svensk dokumentärserie från 2017. **19.20** Gränsbevakarna Sverige. Svensk dokumentärserie från 2023. **20.10** Smartare än en femteklassare. Svensk underhållning från 2023. Del 6 av 14. **21.00** Jeopardy! Svensk frågesport från 2023. Del 7 av 16. **22.00** Kompani Svan. Svensk underhållning från 2023. Del 6 av 14. **23.00** Alla mot alla med Filip och Fredrik. **0.10** Gränsbevakarna Sverige. **1.05** Naked attraction UK. **2.20** Sommaren med släkten. **3.25** Alla mot alla med Filip och Fredrik. **4.25** Havets hjältar. **5.30** Tunnelbanan.

DISCOVERY

7.00 How it's made: Dream cars. **7.25** Dual survival. Amerikansk dokumentärserie från 2015. Del 23. **8.15** Alaska: The last frontier. **9.05** How it's made. Kanadensisk dokumentärserie från 2014. Del 24. **10.00** Wheeler dealers. Brittisk motorserie från 2013. Del 7 av 12. **11.05** Naked and afraid. Del 15. **12.10** Alaskan bush people. Del 15. **13.15** Homestead rescue. Amerikansk realityserie från 2020. Del 9 av 13. **15.25** How it's made. Kanadensisk dokumentärserie från 2014. Del 26. **16.30** Salvage hunters: The restorers. Del 8. **18.50** Wheeler dealers. Brittisk motorserie från 2013. Del 9 av 12. **23.05** Downey's dream cars. Del 1. **0.10** Ed Stafford: First man out. Del 4. **1.15** Kindig customs. Amerikansk dokumentärserie från 2016. Del 8. **2.25** Wheeler dealers. Del 10. **3.35** Downey's dream cars. Del 1. **4.40** Expedition unknown. **5.50** Naked and afraid.

TV5 MONDE

8.00 À Travers Champs. **8.30** Télématin. **8.57** Merci Professeur ! **9.00** Le Journal De Radio-canada. **9.27** Tv5monde, Le Journal. **9.39** Population D'afrique. **10.05** Cuisine Ouverte. **10.35** Courants D'est. **11.01** C'est Du Belge. **11.28** Épicerie Fine. **11.56** Le Journal De L'économie, Entreprises. **12.00** Tv5monde, Le Journal. **12.14** Météo. **12.17** Un Si Grand Soleil. **12.40** Vestiaires. **12.43** Tout Le Monde Veut Prendre Sa Place. **13.30** Décolonisations. **14.30** Le Journal De La Rtb. **15.02** Fille De Paysan. **16.32** Hep Tax ! **17.05** Un Si Grand Soleil. **17.28** Vestiaires. **17.32** Questions Pour Un Champion. **18.05** Le Point. **19.00** 64' Le Monde En Français - Ire Partie. **19.22** Le Journal De L'économie. **19.27** Météo. **19.30** L'invité. **19.39** Tandem. **21.30** Le Journal De France 2. **21.57** Météo. **22.02** Échappées Belles. **23.32** Le Journal De La Rts. **23.58** Météo. **0.01** L'actu. **0.31** Zwingli, le réformateur.

DISNEY CHANNEL FI

6.00 Hamsteri & Kerttu. **6.50** Descendants Wicked World. **7.00** Miraculous: Ladybug ja Cat Noir seikkailut. **7.51** Hamsteri & Kerttu. **8.40** The Ghost and Molly McGee. **9.30** Big City Greens. **10.20** Finias ja Ferb. **11.10** Saturdays. **12.00** Wand'i & Kabz. **12.05** Miraculous: Ladybug ja Cat Noir seikkailut. **12.55** The Ghost and Molly McGee. Del 11. **13.45** Kiff. Del 7. **14.10** Raven's Home. Del 108. **15.00** Saturdays. Del 4. **15.50** Miraculous: Ladybug ja Cat Noir seikkailut. Del 114. **17.05** Big City Greens. Del 71. **17.55** TBA. **18.00** Saturdays. Del 6. **18.50** Raven's Home. Del 110. **19.15** Miraculous: Ladybug ja Cat Noir seikkailut. Del 115. **20.06** Kiff. Del 1. **20.55** Big City Greens. Del 41. **21.45** Saturdays. Del 6. **22.35** Finias ja Ferb. Del 111. **23.25** Sulphur Springsin salaisuudet. **23.50** Raven's Home. **0.35** Bunk'd. **1.50** Miraculous: Ladybug ja Cat Noir seikkailut. **3.05** Pilavittuttajat. **4.20** Viikinkikoulu. **5.35** Kiff.

ANIMAL PLANET FI

6.30 Extinct Or Alive. Del 10. **7.15** Amanda To The Rescue. Del 6. **8.00** My Cat From Hell. Del 2. **8.50** Saved By The Barn. Del 6. **9.40** Dr. Jeff: Rocky Mountain Vet. Del 4. **10.30** Extinct Or Alive. Del 10. **11.25** Amanda To The Rescue. Del 6. **12.20** Saved By The Barn. Del 4. **13.15** Dr. Jeff: Rocky Mountain Vet. Del 2. **14.10** Extinct Or Alive. Del 8. **15.05** Amanda To The Rescue. Del 3. **16.00** Intruders. Del 3. **17.00** Legends Of The Wild. Del 3. **18.00** Saved By The Barn. Del 7. **19.00** Dr. Jeff: Rocky Mountain Vet. Del 5. **20.00** Insane Pools: Off the Deep End. Del 1. **21.00** Amanda To The Rescue. Del 5. **22.00** Expedition Bigfoot. Del 5. **0.00** The Last Alaskans. Del 10. **1.00** Zoltan The Wolfman. Del 3. **2.00** Crikey! It's the Irwins. Del 3. **2.45** The Last Alaskans. Del 7. **3.30** Amanda To The Rescue. Del 5. **4.15** Zoltan The Wolfman. Del 3. **5.00** Crikey! It's the Irwins. Del 3. **5.45** Dr. Jeff: Rocky Mountain Vet. Del 5.

NATIONAL GEOGRAPHIC FI

6.00 Pohjoisen valtatieen pelastajat. **6.45** Meret ilman vettä. **7.30** Alaska: ensimmäiset selviytyjät. **8.15** Pompeji: Kuolleiden salaisuudet. **9.00** Autojen ensiapu. **10.00** Historian parhaat palat. **11.00** Tri K:n eksotiset eläimet. **12.00** Salakuljettajat satimeen. **13.00** Tonnikalan saalistajat. **14.00** Yukonin joukuilla. **15.00** Lentoturmatutkinta – erikoisraportti. **16.00** Autojen ensiapu. **17.00** Tuhoisat suunnitteluvirheet. **18.00** Muumioiden valtakunta. **19.00** Running Wild With Bear Grylls: The Challenge. **20.00** Lentoturmatutkinta. **21.00** Jättimäiset rakennusurakat: jääristeillä. **22.00** Autojen ensiapu. **23.00** Gathering Storm. **0.00** Salakuljettajat satimeen. **1.00** Jättimäiset rakennusurakat: jääristeillä. **2.00** Autojen ensiapu. **3.00** Lentoturmatutkinta. **3.45** Food Factory. **4.05** Food Factory USA. **4.30** Saari ilman lakeja. **5.15** Pohjoisen valtatieen pelastajat.

MTV AITIO

6.55 Stand By Me - Viimeinen kesä. I rollerna: Wil Wheaton, River Phoenix, Corey Feldman. **8.20** Call mum! I rollerna: Sanna Sundqvist, Nina Gunke, Alexander Karim. **10.00** Second Act. I rollerna: Jennifer Lopez, Leah Remini, Vanessa Hudgens. **11.40** Kimppekämpä. Del 5 av 8. **13.10** Bomb Girls. Del 5 av 13. **14.40** Rouvat ryöstäjinä. Del 6 av 6. **15.30** Tervetuloa Sjölyckaniini! Del 3 av 6. **16.15** Taistelu kuoleman vedestä. Del 3 av 6. **17.05** Opiskelijakämpä. Del 7 av 8. **17.50** Ronja Ryöväritytär. **18.15** Ronja Ryöväritytär. **18.40** Bert. Del 1 av 10. **19.05** Bert. Del 2 av 10. **19.30** Astrid & Lilly Save the World. Del 7 av 10. **20.15** Astrid & Lilly Save the World. Del 8 av 10. **21.00** Mystery Road. Del 4 av 6. **21.55** BMF. Del 9 av 10. **22.45** Tell Me Your Secrets. Del 5 av 10. **23.35** Tell Me Your Secrets. Del 6 av 10. **0.20** Bright minds. Del 1 av 8. **1.15** Bright minds. Del 2 av 8. **2.10** P-Valley. Del 3 av 10. **4.15** Heels. Del 1 av 8.

V FILM ACTION FI

6.55 Spider-Man: Kohti Hämhäkkiversumia. **8.50** Moonfall. I rollerna: Halle Berry, Patrick Wilson, John Bradley. **11.00** Charlie's Angels. I rollerna: Naomi Scott, Kristen Stewart, Ella Balinska. **12.55** One For The Money. I rollerna: Katherine Heigl, Jason O'Mara, Daniel Sunjata. **14.25** K-19: The Widomaker. I rollerna: Harrison Ford, Liam Neeson, Peter Sarsgaard. **16.40** Silmänkääntäjä. **18.30** Nälkäpeli - Vihan Liekit. I rollerna: Jennifer Lawrence, Josh Hutcherson, Liam Hemsworth. **21.00** Fortress: Sniper's Eye. I rollerna: Jesse Metcalfe, Bruce Willis, Chad Michael Murray. **23.00** Stream 2. I rollerna: Neve Campbell, Courtney Cox, David Arquette. **1.00** Jurassic Park III. I rollerna: Sam Neill, Téa Leoni, Laura Dern. **3.00** The Hunt. I rollerna: Lee Jung-ae, Jung Woo-sung, Jeon Hye-jin. **5.05** Seeking Justice. I rollerna: Nicolas Cage, January Jones, Guy Pearce.

ALDRIG MER KEBAB

FOTO: YLE

Gurgin kastar loss – lämnar vardagen

Journalisten Gurgin säger upp sig från Sveriges Radio, lämnar sin lägenhet och flyttar in i en husbil tillsammans med sin hund Ronja, allt för att minska sin klimatpåverkan. Hogir Hirori har gjort dokumentären.

YLE TV2 15.10

DÖDLIG DRÖMKROPP

FOTO: YLE

Farlig skönhetskur ger stora problem

Simon var 20 år gammal då han lät spruta in paraffinolja i sina armar för att musklerna skulle se större ut. Tolv år senare lever Simon med stora fysiska besvär och smärtor. Nu vill han hitta en lösning då han skall bli pappa.

YLE FEM 19.00

EFTER NIO

FOTO: PARAD MEDIA

Politikern om sin resa till makten

Temat är form. Vi får höra om Sofia Virtas väg till makten, Fredrik Boltes viktresa, Sebastian Strandvalls pension, Erwin Latimer omformande av mansmodet, farligt formade födelsemärken och Anneli Jordahl som gjorde systrar av Aleksis Kivis sju bröder.

YLE FEM 21.00

ALLT FÖR SVERIGE

FOTO: CHRISTOFFER LOMFORS

Lundin välkomnar till släktäventyr

Ett nytt gäng svensk-amerikaner söker sina rötter i realityserien. De får bland annat möta epa-ungdomar, shoppa i Ullared och leva sommarstugeliv. Samtidigt tävlar de om att få träffa sin svenska släkt. Startskottet går vid Svinesundsbron, därefter bär det av till Varberg.

SVT1 21.00

SPORT I TV

YLE TV 1

20.55 Sporttrutan. **21.49** Sporttrutan.

MTV3

19.25 Tulosruutu. **22.25** Tulosruutu. **22.35** Hockey Night tien päällä.

NELONEN

23.05 Veikkausliiga – Oletko valmis?

SVT1

12.05 Sportspegeln. **19.28** Sportnytt.

SVT2

19.00 Tennis: Nordic Open. **DIREKT.** Kommentatorer: Johan Ejeborg, Magnus Gustafsson, AnnaMaria Fredholm/Åsa Svensson, Johan Ejeborg/Magnus Gustafsson. **22.46** Sportnytt. **3.00** Sportnytt.

EUROSPORT 1

6.00 Ratsastus: World Breeding Championships. **6.17** Pyöräily: Tour of Istanbul. **6.23** Pyöräily. **7.00** Pyöräily: Pro-sarja. **8.00** Pyöräily: Maastopyöräily: Maailmancup. **11.05** Pyöräily: Tour of Venetia. **10.00** Pyöräily: Tour of Venetia. **11.00** Urheilu: Cross Triathlon: MM-kisat. **11.05** Pyöräily: Pro-sarja. **11.30** Muita urheilulajeja. **12.00** Tennis: ATP500. **DIREKT.** Tokio. **14.00** Tennis: ATP500. **DIREKT.** Tokio. **15.00** Pyöräily: Agostoni Cup. **16.00** Pyöräily: Maastopyöräily: Maailmancup. **17.00** Snooker. **18.00** Snooker. **19.00** Kausikatsaus. **20.00** Kausikatsaus. **21.00** Snooker. **22.30** Snooker.

EUROSPORT 2

6.15 Cykel: Giro del Veneto. Giro del Veneto Herrar. **7.00** Vattensport: Surfing: World League Championship Tour. Lower Trestles. **7.48** Speedway Grand Prix Vojens. **8.46** Cykel: Coppa Agostoni. Herrar. **9.50** Cykel: Mountainbike: Världscupen. Cross country short track, herrar. Från Snowshoe. **10.36** Golf: PGA Tour. Las Vegas Open Dag 1. **12.30** Cykel: Mountainbike: Världscupen. Final störtlopp, herrar. Från Mont Sainte-Anne. **13.28** Cykel: Giro del Veneto. Herrar. **14.26** Friidrott: Amsterdam Maraton. **15.24** Speedway Grand Prix Vojens. **16.21** Vattensport: Surfing: World League Championship Tour. Lower Trestles. **17.19** Triathlon Super League. Malibu. **18.47** Cykel: Pro Series Paris Tours. Paris Tours, herrar. **21.30** ATP uncovered tennis. **22.00** Cykel: Mountainbike: Världscupen. Cross country olympic, damer. Från Mont Sainte-Anne. **22.57** Cykel: Mountainbike: Världscupen. Cross country olympic, herrar. Från Mont Sainte-Anne. **23.55** Cykel: Coppa Agostoni. Herrar.

MTV MAX

14.00 Purjehdus: Sail GP Cádiz. **15.30** Jääkiekko: Tappara–KooKoo. Tappara – KooKoo. **17.30** Extreme E Magazine - Electric Odyssey. **18.00** Ravit: Oulu. **DIREKT.** **21.00** Moottoriurheilu: Drifting: SM. **21.55** Jalkapallo: Levante–Racing Ferrol. **DIREKT.** La Liga 2.

MTV URHEILU 1

14.00 Tennis: Tukholma. **DIREKT.** **22.00** Amerikkalainen jalkapallo: Tennessee Titans–Baltimore Ravens. NFL. **3.10** Amerikkalainen jalkapallo: Los Angeles Chargers–Dallas Cowboys. **DIREKT.** NFL.

MTV URHEILU 2

6.00 MTV Uutiset Live. **14.00** Moottoriurheilu: Rallicrossin: MM-sarja. **15.00** Amerikkalainen jalkapallo: Cincinnati Bengals–Seattle Seahawks. NFL. **17.25** Jalkapallo: Norja–Espanja. Euro 2024-karsinnat. **19.15** MM-rallin huippuhetket. **19.55** Motorsport Mundial. **20.20** Hockey Night tien päällä. **20.45** EURO 2024 -karsintojen huippuhetket. **21.35** Jalkapallo: Kreikka–Hollanti. **DIREKT.** Euro 2024-karsinnat. **23.45** NFL Viikon Huippuhetket. **1.00** MTV Uutiset Live.

V SPORT GOLF

10.00 Golf central. **11.00** Golf central. **12.00** LPGA Tour. Buick LPGA Shanghai, sista rundan. Från Qizhong Garden Golf Club, Minhang. **17.00** DP World Tour. Open de España, sista rundan. Från Club de Campo Villa de Madrid. **22.00** Asian Tour. Sista rundan. Från Macau Golf and Country Club, Macau. **2.00** Golf central.

V SPORT VINTER

13.00 NHL On The Fly. **14.00** Ishockey: Anaheim Ducks–Carolina Hurricanes. NHL. **16.00** Ishockey: Ottawa Senators–Tampa Bay Lightning. NHL. Från Canadian Tire Centre, Ottawa. **18.00** NHL On The Fly. **19.00** Ishockey: Anaheim Ducks–Carolina Hurricanes. NHL. Från Honda Center, Anaheim. **21.00** Ishockey: Ottawa Senators–Tampa Bay Lightning. NHL. Från Canadian Tire Centre, Ottawa. **23.00** NHL On The Fly. **0.00** Ishockey: Winnipeg Jets–Florida Panthers. NHL. Från Canada Life Centre, Winnipeg. **2.05** Ishockey: Toronto Maple Leafs–Chicago Blackhawks. **DIREKT.** NHL. Från Scotiabank Arena, Toronto.

V SPORT JÄÄKIEKKO

10.00 Jääkiekko: Ottawa Senators–Tampa Bay Lightning. NHL. **12.00** Jääkiekko: Anaheim Ducks–Carolina Hurricanes. NHL. **14.00** Jääkiekko. **15.00** Moottoriurheilu: MotoGP. Indonesian osakilpailu. **16.15** Jääkiekko: Ottawa Senators–Tampa Bay Lightning. NHL. **18.15** Jääkiekko: Anaheim Ducks–Carolina Hurricanes. NHL. **20.15** Jääkiekko: NHL. **22.15** Jääkiekko: Ottawa Senators–Philadelphia Flyers. NHL. **2.05** Jääkiekko: New Jersey Devils–Florida Panthers. **DIREKT.** NHL.

V SPORT JALKAPALLO

12.00 Jääkiekko: Toronto Maple Leafs–Minnesota Wild. NHL. **14.00** Jääkiekko: Anaheim Ducks–Carolina Hurricanes. NHL. **16.00** Jalkapallo: Arsenal–Aston Villa. Naisten Superliiga. **18.00** Rugby: Rugby MM-kisat. Rugby MM-kisat. **20.00** Rugby: Rugby MM-kisat. Rugby MM-kisat. **22.00** Jalkapallo: Liverpool–Everton. Naisten Superliiga. **2.05** Jääkiekko: Toronto Maple Leafs–Chicago Blackhawks. **DIREKT.** NHL.

V SPORT URHEILU

10.00 Moottoriurheilu: NASCAR. South Point 400. **14.00** Rugby: Wales–Argentiina. Rugbyn MM-kisat. **16.00** Rugby: Rugbyn MM-kisat. Rugbyn MM-kisat. **18.00** Rugby: Englanti–Fidži. Rugbyn MM-kisat. **20.00** NASCAR Highlights. **21.00** Jääkiekko: St Louis Blues–Seattle Kraken. NHL. **23.00** Trans World Sport. **2.05** Jääkiekko: Columbus Blue Jackets–Detroit Red Wings. **DIREKT.** NHL.

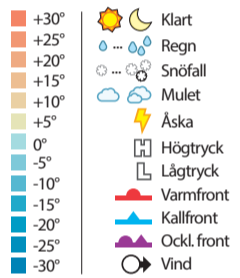
VÄDRET

Blåstigt och ostadigt. I söder varierar molnigheten och speciellt längs västkusten väntas regnskurar. I landets mellersta och norra del förekommer lokalt regn eller snöblandat regn.

RAPPORT FÖR SJÖFARANDE

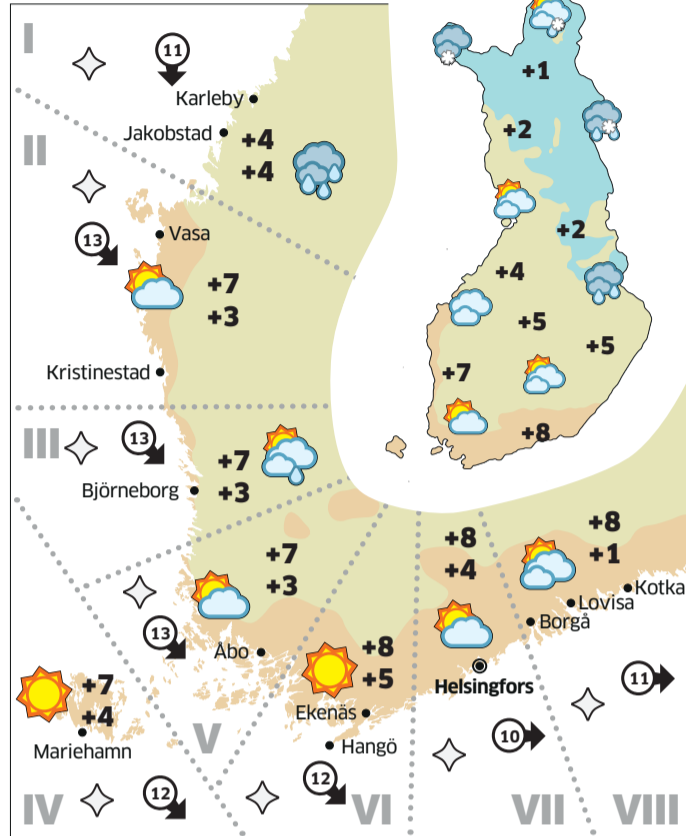
Finska viken, norra Östersjön, Ålands hav, Skärgårdshavet och södra Bottenhavet: Västlig till nordvästlig vind 10–15 m/s. Lokalt regnskurar.

Norra Bottenhavet, Kvarnen och Bottenviken: Nordlig till nordvästlig vind 10–15 m/s. Lokalt regnskurar.

UV-strålning:
 ◆ <2 (låg)
 ◆ 3–5 ◆ 6–7 ◆ 8–10
 ◆ >11 (extremt hög)

FINLAND I DAG

KUSTVÄDRET OMRÅDESVIS

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
I morgon	+6	+6	+7	+8	+8	+8	+8	+7
Onsdag	+3	+3	+4	+6	+6	+6	+6	+4
Torsdag	0	+2	+2	+3	+1	+2	+1	+3
Fredag	-1	+1	+1	+3	+1	+3	+3	+3

FINLAND I GÅR

Vädret (temperatur)

Björneborg	+6	Duggregn
Borgå	+6	Duggregn
Esbo Hagalund	+7	Duggregn
Hfrs Kajaniemi	+7	Duggregn
Ilomants	+4	
Ivalo	+1	Duggregn
Joensuu	+5	Molnigt
Jyväskylä	+3	
Kilpisjärvi	0	Mulet
Kronoby	+3	Duggregn
Kuopio	+4	
Kuusamo	+3	Duggregn
Lahtis	+5	Duggregn
Mariehamn	+8	Duggregn
Nyslott	+5	Någon skur
Rovaniemi	0	
St Michel	+4	Duggregn
Sodankylä	0	Snöbl. regn
Suomussalmi	+3	Duggregn
Tammerfors	+5	Duggregn
Uleåborg	+2	Tidvis regn
Utsjoki	+3	
Vanda flygplats	+7	Någon skur
Vasa	+6	Klart
Villmanstrand	+6	Någon skur
Åbo	+7	Duggregn

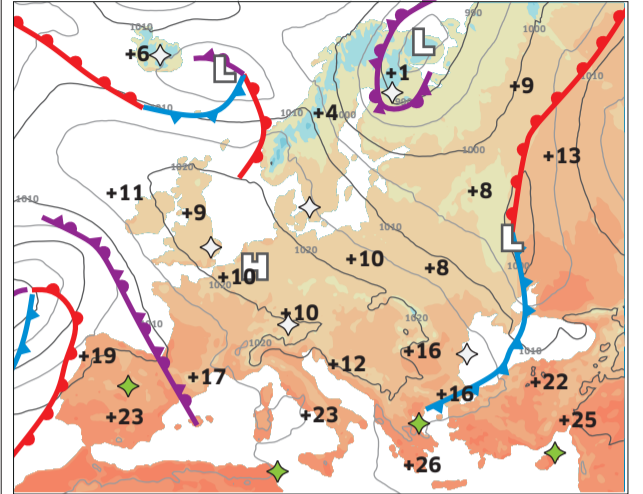
Kustvädret (temperatur & vind)

Kotka	+7	väst	7 m/s
Kallbadagr.	+8	väst	14 m/s
Bågaskär	+9	nordväst	10 m/s
Russarö	+9	nordväst	12 m/s
Utö	+8	nordväst	9 m/s
Kumlinge	+8	nordväst	10 m/s
Nyhamn	+8	nordväst	14 m/s
Strömmingsb.	+7	nordväst	13 m/s
Ulkokalla	+4	nordväst	16 m/s
Kemi	+3	nordväst	16 m/s

Vattenståndet (cm)

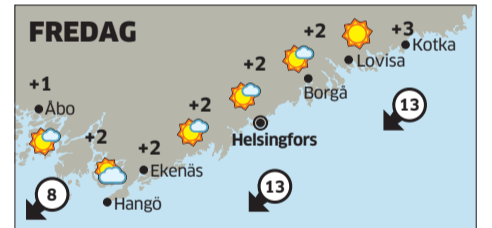
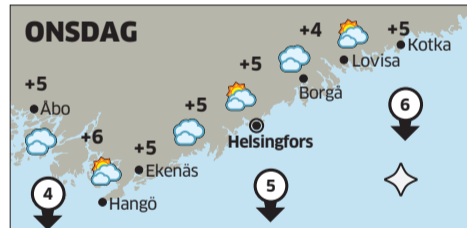
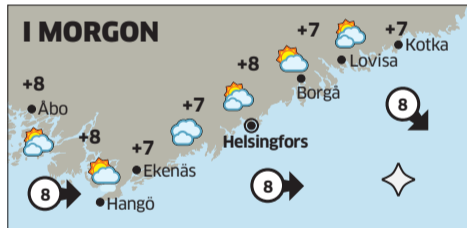
Fredriksh.	+118	Kaskö	+50
Helsingfors	+94	Vasa	+57
Hangö	+73	Jakobstad	+60
Föglö	+50	Brahestad	+56
Åbo	+64	Uleåborg	+49
Raumo	+62	Kemi	+43
Mäntyluoto	+55		

EUROPA I DAG

VÄRLDEN i dag i morgon

	i dag	i morgon		i dag	i morgon
Acapulco	+31	+31	Madrid	+18	+20
Antalya	+26	+26	Malaga	+27	+28
Amsterdam	+11	+12	Mallorca	+24	+27
Aten	+27	+24	Moskva	+8	+6
Bangkok	+32	+33	Nice	+21	+21
Barcelona	+19	+24	New York	+15	+15
Berlin	+10	+11	Oslo	+6	+8
Bryssel	+11	+12	Paris	+13	+15
Budapest	+13	+12	Prag	+9	+9
Cypern	+28	+26	Reykjavik	+4	+6
Dublin	+10	+11	Rio de Jan.	+27	+26
Goa	+32	+32	Rom	+25	+23
Istanbul	+16	+19	Shanghai	+25	+23
Kairo	+28	+28	St Petersburg	+8	+7
Kreta	+26	+24	Stockholm	+7	+10
Köpenhamn	+10	+12	Sydney	+19	+16
Las Palmas	+28	+29	Tallinn	+8	+8
Lissabon	+22	+22	Tokyo	+22	+22
London	+11	+13	Tunis	+30	+33
Madeira	+28	+25	Wien	+12	+12

EN RESA SPECIELLT FRAMTAGEN FÖR HBL-LÄSARE.

HELSINGFORS – MARRAKECH. STADSRUNDTUR I MARRAKECH. MARRAKECH – FÈS. STADSVANDRING I FÈS. FÈS - VOLUBILIS – MEKNES - FÈS. FÈS – RABAT – CASABLANCA. CASABLANCA – EL JADIDA – ESSAOUIRA. ESSAOUIRA – MARRAKESH. MARRAKECH – HELSINGFORS.

Vår reseledare talar givetvis svenska!

17-25 NOVEMBER 2023

BOKA NU!
[HBL.FI/SHOP](https://hbl.fi/shop)

MAROCKOS
 KUNGLIGA STÄDER
 - en resa i tusen och en natt